

MAGYAR FALU

ALAPITOTTA: NAGYATÁDI SZABÓ ISTVÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Sip-utca 3. szám.
Telefon: József 424-76.
Postai csekk számla: 45.324.
Megjelenik minden vasárnap.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS
MEZŐGAZDASÁGI HETILAP**
LAPVEZÉR: GÖMBÖS GYULA

Előfizetési árak:

Egy évre 10.— pengő
Félévre 5.— pengő
Negyedévre 2'50 pengő
Egy szám ára 20 fillér.

Mennyit ér az ember?

Serédi Jusztinián, hazánk ifjú egyház-
fejedelmé veti fel a kérdést híveihez in-
tézett első pásztorlevelében.

Mennyit ér az ember? Hát mennyit
érne? Csak annyit, amennyi szeretet van
benne felebarátai és embertársai iránt.

S aztán imígy beszél tovább a szere-
tetről a hercegprimás:

— Hogy a szeretet törvényét meg-
értsetek, fontoljátok meg az ember igazi
értékét, amelyről mostanában, sajnos,
olyan könnyen megfeledkezünk!

— Becsüld meg emberi méltóságod:
gyakorold a szeretet törvényét először
önmagaddal szemben! Szeresd önmaga-
dat okos szeretettel; más szóval: szeresd
magadban, amit érdemes szeretni: sze-
resd a lelked, mert ez halhatatlan. Sze-
resd a lelked úgy, hogy egyfelől mind-
azt távol tartsd tőle, ami annak rom-
lására van: a bűnt és a bűnre vezető
alkalmakat; másfelől pedig iparkodjál
halhatatlan lelkedet felékesíteni a meg-
szentelő kegyelemmel, továbbá mindazon
erényekkel, amelyekre összes életviszo-
nyaid tekintve leginkább szükséged va-
gyon. Alakítsd ki magadban a Krisztus
képét úgy, hogy életét utánozod, Legyen
Krisztus keresztye ne csak ismertető-
jeled, hanem szeresd is a keresztyét,
mert akkor Krisztus példájára a te ke-
resztutad is a dicsőségbe vezet. Nem is
volnál igazi keresztyén, ha kényelemben
akarnád átélni az érdemszerzés drága
idejét, melyet Isten e földön néked ad,
mert jegyezd meg jól, hogy küzdelem
nélkül nincs győzelem, győzelem nélkül
nincs korona!

Becsüld meg felebarátaidban is az em-
beri méltóságot. Szeressed embertársaid
lelkét; szóval, cselekedjél, léhasággal,
erkölcstelen divattal, hitbéli közönyös-
séggel senkinek ne adj alkalmat a bűnre,
hanem inkább járj elől jó példával min-
denkoron!

— Becsüld meg embertársaid te-tét is:
benne kárt ne tégy tulhajtott munka kö-
vetelésével, erőszakkal, gyilkossággal,
vagy azzal, hogy felebarátod testét bűnre
használnád, annak lelkét is megméltolya-
zod. Szeresd különösen a családot Isten
rendelése szerint. Ne akarj Isten jogaiba
beavatkozni, mintegy határt szabni az Ő
teremtő munkájának. Légy igazán nagy,
törhetetlen bízalommal az isteni Gond-
viselés iránt; ne kételkedjél benne, hogy
aki életet ad, eszközöket is biztosít
annak fentartására. Senki se hozza fel
mentségül a szegénységet, mert a sze-
génység nem jogosít fel a bűnre és mert
szegény szülők, ha félik az Istent, köny-
nyebben felnevelik a sok gyermeket, mint
az Istenről megfeledkezett gazdagok a
keveset. Az se aggasszon, hogy gazdag
örökséget nem hagyhat szegény gyermekeire:
adj nekik jó nevelést és eleget adtál;
mert vagyonukat tönkre tehetik az elemi
csapások, kincseiket elrabolhatják, sőt
mindenükből kiforgathatják őket a rossz
emberek, de a jó nevelést el nem veheti
tőlük senki, ha ők maguk nem akarják.
Szeresd a családot, mert ez nevel híveket

az Egyháznak, a Hazának pedig pol-
gárokat!

— Végül Kedves Híveim, szeressétek
az Istentől rendelt két nagy családot is,
melynek tagjai vagytok: szeressétek az
Egyházat és a Hazát! Tartsatok össze,
mint buzgó keresztyének, egyházi
ügyeinkben és érdekeinkben, mint jóra-
való honpolgárok pedig a Haza szere-
tetében. Az Istenre kérlek benneteket, ke-
rüljétek a mi szokásos bűnünket, a pár-
toskodást, mert mi magyarok sem mint

keresztyének, sem mint hazafiak, nem
kísérletezhetünk, vajjon boldogulunk-e
összetartás nélkül is?

*

Eddig a hercegprimás szava. Mi csak
annyit teszünk hozzá, bárcsak a magya-
rok Istene erőt és hitet adna a mi népünk
szívébe, hogy szeretni tudjuk egymást,
nagy a kicsit, erős a gyengét, gazdag
a szegényt, mert az ember csak annyit
ér, amennyi szeretetet hord felebarátai
iránt a szívében. (Zs.)

Gömbös Gyula nagyhatású beszéde a Házban

**A tehetségek uralmát követelem — Nem fontos az
ezzköz, csak a cél — Klébelsberg felszólalása
Megszavazzák a javaslatot**

A numerusz klauzusz vitájában a leg-
markánsabb szónok Gömbös Gyula volt,
akinek beszédét nagy várakozás előzte
meg minden oldalon. A múlt csütörtökön
tartotta meg beszédét, amelyben őszintén,
minden kitérés nélkül mondotta el vé-
leményét a javaslatról. Régen volt olyan
mozgalmas napja a parlamentnek, mint
amilyen a fajvédő vezér felszólalását
megelőzte.

Gömbös magyaros igazságokkal tele-

rakott beszédét minden oldalon nagy fi-
gyelemmel hallgatták. A kormánypárton
csodálták a tudást és felkészültséget, a
fajvédők hallgatták a vezért, a liberálisok
és a szocialisták pedig az őszinte, ma-
gyaros, de komoly ellenfelet.

Miután Gömbös alaposan megcáfolta
Sándor Pálnak azt az állítását, hogy
Árpád anyja zsidólány volt, többek kö-
zött a következőket mondotta:

**„A fajvédelem demokráciája az, hogy a magyar ne
vándoroljon ki, hanem megtdnjön élni
a maga hazájában**

— Fordított numerusz klauzusz lehet
megállapítani — mondja —, ha azt né-
zük, hogy milyen intenzitással szerepel-
tek a numerusz klauzusz vitájában zsidó
és keresztyén magyar oldalról. Amíg a
zsidók 100 százalékból vettek részt a
küzdelemben és őszintén harcoltak, addig
a keresztyén magyarság oldaláról igen
kis számban vonultak fel a szónokok a
küzdelemben.

A zsidóságra vonatkozó különböző
történelmi megállapítások és hosszabb
fejtegetések után Sándor Pálnak a zsidók
háborús véresvesztésére és a Vitézi
Rendre vonatkozó megjegyzéseit teszi
kritika tárgyává.

— A statisztika szerint — mondja
Gömbös — Magyarországon körülbelül
200.000-rel több emberéletet áldozott,
mint a monarchia többi részei.

Felkiáltások a szociáldemokratáknál:
Elég kár!

Gömbös Gyula: A hősi halottak száma,
vagyis a tulajdonképpeni véresvesztés a

**nagyon sok vitéz katona van, aki nem tagja
a vitézi rendnek**

A Vitézi Rendet nem szabad kapcsola-
tba hozni a numerusz klauzusszal. Ami
a törvényt illeti, hangsúlyoznom kell,
hogy mi fajvédelmi törvényt akartunk
akkor, amikor a numerusz klauzusz
megszavaztuk.

Sándor Pál: Így van, ez becsületes
beszéd!

Gömbös Gyula: Vannak, akik azt
mondják, hogy a XX. században nem
lehet faji kérdéssről beszélni, legkevésbé
Magyarországon, ahol nagy a fajkeve-

redés. Hangsúlyozom, hogy a magunk
részéről mi felekezeti kérdést nem csi-
nálunk, mert az a véleményünk, hogy
tisztelje az istenét mindenki ott, ahol
akarja. (Általános helyeslés.) En mint
magyar ember

**azt szeretném, hogy Magyaror-
szágon minden vezető pozíció és
minden politikai befolyás magyar
kézbe kerüljön.**

Sokkal jobb ezt így nyíltan megállapítani,
mint takargatással kerülni a kérdés igazi
lényegét.

Sándor Pál: Tökéletesen igaza van!
Legjobb a nyíltság!

Gömbös Gyula: Férfiak között csak
ilyen nyílt és őszinte módon lehet ezt a
kérdést letárgyalni.

Bródy Ernő: Igaza van.

Gömbös Gyula ezután hosszabb ma-
gyarizkodásba bocsátkozik a faji kérdést
illetően.

— Olyan öntudatot akarok a magyar-
ságnak, amilyennel tegnap Sándor Pál
beszélt. Őszintén kijelentették, hogy ma-
gyarok akarnak lenni. Ezt tudomásul
vesszük. Ez azonban nem jelenti azt,
hogy Bleyer Jakabot, aki nyíltan beis-
meri, hogy ő nemzetségség, ne tartsam
sokkal őszintébbnek.

Pakots József: De miért akarja apasz-
tani a magyarság számát?

Gömbös Gyula: Ami a cionista moz-
galmat illeti, — annak ellenére, hogy ne-
kem ezt a mozgalmat, mint fajvédőnek,
üdvözlőnöm kellene — ez, azt hiszem,
utópia.

Sándor Pál: Meg is bukott már!

Gömbös Gyula: Szerintem a természet
rendje az, hogy a zsidóság elszórtan él-
jen. En a zsidóságot kovásznak tekintem
a nemzetek életében. En nem vagyok
hajlandó becsempészni nyugati államok
rendszerét, vagy amerikai rendszereket.
Őszinte vagyok és megmondom, nem
vagyok demokrata olyan értelemben,
ahogy itt a demokráciát hirdetik. Nyíltan
megállapítom, hogy nincs demo-
krácia. Emlékszem arra, hogy milyen
demokrácia volt 1919-ben.

— Az én demokráciám abban nyilvánul
meg, hogy a magyar ember ne vándorol-
jon ki az országból, hanem jöjjön vissza
és tudjon itt megélni. Az egyenlőséget
sem ismerem el, mert ennek elve ellen-
kezik a természet törvényeivel. Az érté-
kek és az abszolút tudás uralmát köve-
telem és minden becsületes munka és
tudás érvényesülését akarom. Ha ez csak
diktatúra árán lehetséges, akkor ezt he-
lyeslem. Ha csak az általános titkos vá-
lasztójog alapján érhetjük el, akkor en-
nek alapjára helyezkedem. Ezek csak
eszközök, nem fontosak, fontos csak a
cél. Az 1920. évi XXV. törvények nem
a zsidóság elnyomását, hanem ellen-
kezőleg a zsidóság egyenjogúsítását
mondja ki, természetesen számaránya
alapján.

Engem az antiszemizmus nem érde-
kel. Ellenben érdekel, hogy kié a magyar
föld, ki a magyar iparban, a magyar
gazdasági életben a vezető elem.

— Azt mondják, a zsidóság mindig
hangoztatta magyar voltát. A realpolitika

azt az utat választja, amit Sándor Pál, Bródy Ernő, Gál Jenő képvisel. Kijelentik, hogy ebben az országban magyarok. A zsidóság érdeke, hogy a külföldi beözönlés megszűnjön. Ez megerősítene helyzetüket.

A numerusz klauzusznak van tendenciája

— Amióta Klebelsberg elment Genfbe, azóta állandóan rohamozzák a numerusz klauzusz, mert érzik, hogy tendenciája van. Mert van tendenciája, akár tagadja a kormány, akár nem. Ha rossz is a törvény, kifelé védeni kellett volna. Mert mi a helyzet? A kormány kifelé azt mondja deferál, befelé sárga foltról beszél. A revíziós javaslat tényleg kaszt-rendszert hoz. Jobb lett volna, ha régi mellett maradtunk volna, az nem adott módot a visszaélésekre.

Sándor Pál: Papiros-tolerancia!

Klebelsberg kifejti a kormány álláspontját

Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter: Fábian a Magyar Szemléből konstatálta, hogy az ifjúság előképzettsége hiányos. Ugyúlászik, engem tett felelőssé. Én teljes mértékben viselem a felelősséget, úgy érzem azonban, hogy ebbe a kérdésbe rajtam kívül más is beleszólt. Beleszólt a háború, a tanárok bevonul-
tak, a háború után nem tudtuk fűteni az

A magyar dzsentrifüek, mint Sándor Pál mondotta, valóban nem a szabadpályákra törekedtek. Ezt nem a zsidóság rovására kell írni, ez a mi tunyaságunk. En sem vagyok türelmetlen vallási szempontból.

Gömbös Gyula: A javaslatot nem fogadja el.

A jobboldal tüntetően tapsol Gömbös Gyulának, a kormánypárti képviselők sorban gratulálnak neki. Sztranyavszky államtitkár sokáig melegen rázza Gömbös kezét. Szapáry Lajos, Hódossy Ge-
deon, Morvay Zsigmond, Melczér László szinte tüntetően mennek üdvözölni Gömbös Gyulát.

Gömbös után Fábian Béla védte a zsidóságot hosszú beszédben.

iskolákat, szénzünetek voltak. A lefo-
kozott középiskolák nem nyújthatták ugyanazt a szellemi nevelést, mint a normális idők iskolái.

— Egyébként — folytatja a kultusz-
miniszter — elérkezett az ideje, hogy a numerusz klauzuszra vonatkozóan a kor-
mány nevében kifejtsem álláspontomat.

Olyan időket élünk, amikor felül kell emelkedni mindenem, ami elválaszt és csak azt kell látni, ami összeköt bennünket

En ezt a szempontot tartom szem előtt. Egyetlen eset volt, amikor a politika be-
nyomult a kultuszterce körébe: a nume-
rusz klauzusz törvénye. Ezzel kapcsola-
ban azután ismételtel visszatertek a pa-
naszok. Most már kiemelem, hogy vál-
lalom a kormány javaslatáért a felelős-
séget, de bizonyos kérdéseket mégis
meg akarok világítani. Most, hogy a
kormány revízió alá veszi a törvényt,
visszatér az eredeti szociálpolitikai
alapra.

E törvénnyel visszaállítjuk az 1867:
XVII. és az 1895:XLIV. törvénycikk

tiszta jogi álláspontját, amely szerint
Magyarországon a zsidó a törvény
szempontjából felekezett és nem faj. Hogy
valaki politikailag hogy vélekedik, az
más kérdés. E törvénnyel a magyar
Corpus Juris visszatér a régi, klasszikus
alapelve. Az ellen a beállítás ellen,
mintha a zsidóságra ez az új törvény
erkölcsiekben sem jelentene sokat, til-
koznom kell. És ha a tisztelt baloldali
képviselő urak a javaslat ellen főgnak
szavazni... nem járnak el logikusan, ha
nem is hozhatjuk kívánságaik teljesítését,
ez a javaslat mindenestre egy lépés
előre.

Minket belpolitikai elgondolások vezettek

Klebelsberg kultuszminiszter: A vita
során sokat emlegették, hogy a kormány
elhatározásánál külpolitikai okok ját-
szottak a főszerepet. Minket elsősorban
belpolitikai megfontolások vezettek. A
leghatározottabban tiltakozom, hogy kül-
politikai megfontolások vezettek volna
bennünket.

Györki Imre: A bizottsági jelentésben
is bent van!

Peidl Gyula: A miniszterelnök ur mást
mondott! Azt mondta, hogy különben ki
kell lépni a népszövegségből!

Klebelsberg: Az egyetlen külpolitikai
érv, amelynek minden magyar embernek
át kell éreznie, az, hogy a numerusz
klauzusz törvénye különösen úgy, ahogy
az most be van állítva, ürrüget támaszt-
hat a magyar kisebbségekkel szemben
való kedvezőtlen bánásmódra.

— A középosztály támogatására való-
ban szükség van, mert ez az osztály

szenvedett a legtöbbet a háborúban, az
inflációban és a B-listák révén...

Az első évben a numerusz klauzusz
érvényesült, a későbbi évfolyamokban
azonban egy új numerusz klauzusz
jelentkezik a keresztény középosztály
fiainál: a szegénység numerusz klau-
zusa. Ezek a keresztény egyetemi hall-
gatók a későbbi évfolyamokban elmar-
adoznak és így nő közben a zsidók száma.
Éppen azért adunk egymillió pengőt ösz-
töndíjakra, hogy a keresztény ifjúságnak
ezt a numerusz klauzuszát megszünt-
tessük.

Klebelsberg: A magyar zsidóság nincs
megelégedve ezzel a törvényjavaslattal,
mert bármilyen korlátozásról van szó,
az fájdalmat okoz neki. De nagy a kü-
lönbség a két törvény között. A régi
numerusz klauzusz alapján szenvedtek
azért, mert zsidók, most szenvednek
azért, mert a trianoni Magyarország fiai.
Ez a különbség a két törvény között.

A pénzügyminiszter beterjesztette a jövő évi törvényjavaslatot

A numerusz klauzusz letárgyalása után
áttért a Ház az 1928—29. évi költség-
vetésről és az állami beruházásokról
szóló törvényjavaslatok tárgyalására,
amelyet Bud János pénzügyminiszter is-
mertetett.

A szanálás az állam szempontjából
sikerült.

A jövő évi költségvetés főbb tételei:
Az összes közigazgatási kiadások 867
millió pengőt tesznek ki. Az állami
üzemek összes kiadásai 489 millió pengőt,
vagyis az összes kiadás 1357 pengő.

Ezzel szemben bevételből számítható
1360 pengő. A tisztviselők fizetése a
mult évihez képest 38 millióval emel-
kedett. A dohányjövődék, hadikölcsön-
sők segítése és kártalanítása, az ösztön-
díjak, a munkásbiztosítás költségei és az
állategészségügyi kiadások jelentékeny
többletet okoznak. Kijelenti, hogy az
adókat a miniszter nem emeli, de a gaz-
dasági élet természetéből folyik, hogy a
gazdasági élet fölendülése több adó-
bevételt jelent a kincstárnak.

A városokban leszorítottuk a pótdadót
ötven százalékra.

A falusi községekben nagyobb a pótdadó

Csak kilenc község van az országban,
amelyben nincs pótdadó. Ezernél több
község van, ahol száz százaléknál na-
gyobb a pótdadó. Kétszázharmincnyolc
községben pedig száz százalékon felüli,
400 százalékos pótdadó is előfordul. Ugy
látom, hogy a házadó egy részét át kell
engedni a községeknek. A községi költ-
ségvetésekben sok pazarlás folyik.

Az állami üzemek most már mind nagy
jövedelmet hoznak. Eddig is sok beruhá-
zást tettünk. Négy év alatt 727 milliót
fordítottunk e célra. Ebből az összegből
az ipar felsegítésére 59.1 millió, a mező-
gazdaság előmozdítására 58.5 milliót for-
dítottunk. A beruházási programba bele-
vettük a falut is, amelynek részére meg-
csináltuk a vetőmag-akciót.

A rövidlejáratú hitelek alátámasztására
a Pénzügyi Központ támogatására
54.4 milliót fordítottunk.

Ezután felolvassa a miniszter az állam-
háztartás költségvetés adatait. Kitérnek
ebből, hogy az országház fentartása és
tatorozása 200.000 pengőbe került.

Ha a beruházásokra szánt összeget fel-
osztom négy évre, kitérnek, hogy egy-egy
évre 170—180 millió jutott beruházá-

sokra. A termelés és fogyasztás terén
javulás mutatkozik. Mezőgazdasági ter-
melésünk a háború előtti színvonalra
emelkedett. 1920 óta a bevetett területek
ötszázezer holddal emelkedtek.

— Az ipari termelésre vonatkozóan a
következő adatokat terjesztem most elő:
a szénfogyasztás 60 millió méterhátszáról
73-ra szökött fel. A nyersvastermelés az
1926. év első kilenc hónapjának 1.3 millió
eredményével szemben 2.1 millióra emel-
kedett. Az építőiparban 1926-ban 85
millió téglát, most 120 millió téglát hasz-
náltak fel. Az ásványolajtermelés terén
1926-ban 13.000, most 16.000 vagónt ter-
melünk.

Ami az átkialános forgalmat illeti, itt
is nagy haladást látunk. A takarékbetétek
1924-ben 3.7 milliót tettek ki, ma 364
millió a teljes betétösszeg. Ha a pénzü-
gterek tisztességes osztalékokat adná-
nak, akkor a részvények is többet érné-
nek. A fizetéseképtelenek száma ma 1097.

A munkanélküliek száma 24 ezer

Behozatalunk előnyösen emelkedett. A
vasut utasinak száma folyton emelkedik.

A jövő évi beruházások

— A jövő évi beruházások között,
amelyek az új költségvetésben szerepel-
nek, a következők a fontosak: csendőr-

laktanyák és pénzügyőrlaktanyák építése,
A mezőgazdasági szakoktatás céljaira 2
millió pengőt,

kórházakra 1.4 millió pengőt fordítunk.

A tanulási iskolákra, óvodákra, középfoku
iskolák építésére, általában a kultuszmi-
niszter ur iskolaépítési akciójának végre-
hajtására 6.5 millió pengőt fordítunk.

Abban a reményben vagyok, hogy a
képviselőház legkésőbb június elsejére
tető alá hozza ezt a költségvetést, mert
még június havában még akarjuk indítani
ezeket a beruházásokat. A jövőt illetően
az elmondottak alapján úgy látom a hely-
zetet, hogy 4—5 évre nyugodt menetet
tudunk biztosítani az államháztartásnak.

150 millió pengőbe fog kerülni az, hogy
forgótőkéhez akarjuk juttatni a földhöz
juttatottakat. A jövőben a kamattételeket
mindenütt ellen fogom őriztetni és

14 százalékos kamatot már nem fogok tűrni a jövőben.

(Általános és élénk helyeslés a Ház min-
den oldalán.) A Nemzeti Bank termelési
célokra szívesen fog adni hitelt. Ajánlja
a költségvetés elfogadását.

Az Omge igazgatójának nyilatkozata a pénzügyminiszter expozéjáról

A végrehajtók rekordot teremtenek a foglaltságban

Az egyik ujság munkatársa fel-
kereste Buday Barnát, az Omge
igazgatóját, hogy kikérje vélemé-
nyét a pénzügyminiszter expozéjá-
ról, amelyben a gazdasági élet ja-
vulását olyan rózsaszínben festi. Bu-
day Barna a következőképp nyilat-
kozott:

— Nagy csodálkozással hallok és
ezuttal örömmel vesszük a pénzügy-
miniszter ur optimista megállapítá-
sait, azonban a magyar gazdasársa-
dalom bizony mindezideig nem érez-
te azt, hogy a viszonyok bármilyen
keveset is, de javultak volna. Nem
tudom, mire alapítja a pénzügy-
miniszter ur ezt a megállapítását, az
én elképzelésem szerint azonban en-
nek a bizonyítéka a simán befolyó
adóösszegek, a megélenkülő forga-
lom és a tele kincstár kellene, hogy
legyen. Ezzel szemben mit látunk?
Soha még annyi adóvégrehajtás nem
volt szerte az országban, mint most,
a végrehajtók valósággal rekordokat
teremtenek a foglaltságban. A gazdák
a vagyonukból fizetik a közterhe-
ket, az adó megésszi a földet. Miért

javultak volna hát a viszonyok? Az
eladási lehetőségek szintén megrom-
lottak, hermetice el vagyunk zárva
minden oldalon, nem vagyunk ké-
pesek lisztünket és állatainkat elhe-
lyezni. A magyar mezőgazdaságban
határozott dekonjunktura uralkodik és
a viszonyok nemhogy javultak volna,
hanem egyenesen rosszabbodtak. A
terméskilátások ugyan kedvezőek,
de az értékesítési lehetőségek igen
rosszak. Hol van hát az a bizonyos
javulás?

Ha még a nagybirtokosság is
így látja a helyzetet, vajjon mit szól-
janak a kisgazdák, akiknek alig te-
rem annyi, amiből megéljenek?

BUTORAIT

legolcsóbban „RECORD“
butoráruházban, ugyanott
szálloda, pansio butorok,
kedvező fizetési feltétellel.

BAROSS-U. 34.

Salamon és a német befolyás erősödése

Irta: Füvessy László

A pártoskodás és a széthuzás, mely nemzetünkre államalkotásunk óta ránehezedett, talán semmiben nem érezte annyira káros voltát, mint éppen a német befolyás megszilárdulásában. Nem ellenséges érzület ennek megállapítása a németekkel szemben, nem elfogultság vagy irigység, mert szomorú tény, hogy a német befolyás mindenütt, tehát nálunk is a függetlenség rovására ment először, folytatódott azután a gazdasági, ipari és kereskedelmi haladásnak rovására később.

Arra, hogy tanuljunk tőlük, mint független nép, kitűnő példa és minta a német; de hogy, mint hübéres, uralma alatt éljünk, olyan veszedelem, amelyre tanulság csaknem egy fél-évezredes küzdelmes nyomorúságunk, mely idő alatti sokszor — mint azt Bocskay, Bethlen és Rákóczi hőskora igazolja — létünkért kellett élet-halálharcot folytatnunk.

Fajtánk, mely rendelkezik az erények legnemesebbjeivel, telve van lelki és testi kiválóságokkal, — ki tudja, az államiság terén mit produkált volna, ha Szent István óta állandóan nem az egyenetlenkedés, a széthuzás ülte volna meg a lelkeket, ha testvérharc nem dúlt volna folyton, mint azt Tompa szépen megírja:

»testvér testvért, apát fiu elad...«

Szent Istvánnál szükségszerű volt a kereszténység és nyugati kultúra felé való törekvés céljából az idegen befolyás, de emellett nem is volt baj. Egy olyan uralkodó, mint István, meg tudta őrizni az ország függetlenségét is, féken tudta tartani a főurak zaboláltságát is.

S szomorú gyengesége a magyarságnak, hogy a német befolyást nagyraőni engedte, holott gyanus lehetett volna már akkor is egyrészt az, hogy a szomszédos államokra a német, mint hübéru, már rátette a kezét, másrészt pedig, hogy miért nem elégedett meg a német is azaz, amivel a többi idegenek megelégedtek, hogy kulturális feladatukat itt teljesítsék, s aztán — menjenek haza.

A III. Henriknek 1045-ben Fejérvérot a Péter magyar király és magyar főurak által tett hűségkü után az ország megaláztatása teljes volt. Ez pünkösdi ünnepén történt. Szomorú pünkösdi!

A nép, a vidéki, falusi dolgos magyar nép azonban hamar kiábrándult belőle. Elkergette Pétert a trónról, s megvakítva Fejérvérot börtönbe vetették, ahol nemsokára meg is halt.

Nem kellett a magyar népnek az idegen semmiből. Péter maga is idegen volt, a német király beleavatkozott a magyar belügyekbe, az idegenek garázdálkodtak itt, s az ország függetlensége is veszélyben volt. Hazahívták az árpád-házi hercegeket, s Endrét királlyá kiáltották ki.

Bizonyos volt, hogy a németek hübéru jogaikat — amit a magyarok botorul elismertek — nem fogják hagyni. Hisz a német hatalom kiépülésben, terjedésben volt, tehát tekintélyüknek rovására is esett volna a dolog.

Gebhard regensburgi püspök 1050-ben, majd maga III. Henrik német király 1051- és 1052-ben cseh, olasz, burgund és lengyel segítséggel nagy erővel támadta meg hazánkat, de Endre király és öccse, Béla, ki a ma-

gyar seregeket vezérelte, mindent elpusztítva a német seregek előtt, csatogatta beljebb és beljebb az országba azokat, mig nem csak nagy ügygyel-bajjal tudták a németek kihezezt seregükkel visszavonulni.

Most a közvetlen veszedelem megszűnt. Endre után öccse: Béla lett volna a trón örököse, s nem is lett volna baj, ha Endrénél közben nem születik: Salamon.

Az emberi hűség, kapzsiság megint szerencsétlenségbe döntötte hazánkat. Endre, ki az ő magyarkeleti szokás alapján — mint a legidősebb árpád-házi herceg — került a trónra, már nem az öccsét, hanem fiát: Salamont akarta utódjának.

Ebből keletkezett a viszály, s Endre német segítséget kért. III. Henrik özvegye természetesen készséggel belement a dologba, hiszen ez volt a német politika célja ugyanis. Endre ezért fiát 1057-ben megkoronáztatta, a német császárné pedig Judit leányát Salamonnal 1058-ban eljegyezte.

Most ugyanaz volt a helyzet, mint Péter alatt. A magyar nép a német uralmat már ismerte, meg is unta, meg is gyűlölte, s épen azért, mert Endre német segítségre támaszkodott, de meg azért is, mert Bélát ugyanis mint hős leventét ünnepelték mindenütt, elfordultak a királytól, s a német sereggel hadakozó Endrét a Tisza mentén, majd Moson-nál szétverték.

Béla 1060-ban király lett, de hasztalan volt békés szándéka, 1063-ban a német főpapok Hannó kölni érsekkel az élükön — Nordheimi Ottó vezérlete alatt betörték az országba. Béla is megtette az előkészületeket, de szerencsétlenség érte. Dömösi kuriáján a trón összedőlt, a királyt maga alá temette, s félholtan huzták ki alóla. Elvitette ugyan még magát a csataterre, de a döntőütközet előtt meghalt.

Benne volt a bizalom, tőle várták

a biztatást, ő tudott csupán a csapatokba kitartást, bátorságot önteni; — halála mindent megváltoztatott. Endre német serege ellenállás nélkül jutott el Fejérvárra és Salamon elfoglalta a trónt.

Béla fiai ugyan lengyel segítséggel visszajöttek az országba, de a püspökök közbenjárására békés megoldást nyert a dolog: 1064 január 20-án elismerték Salamont királynak.

Salamont Géza és László hercegek — Béla fiai — is támogatták, míg Salamon idegen (német) befolyásra Gézát megrendszabályozni nem akarta azért, mert az (Géza) Nándor-Fehérvárnál a foglyul ejtett görögöket — kik védelmébe helyezték magukat, — szabadon nem bocsátotta.

Salamon megint német segítséget hozott, s a német csapatokkal 1074-ben meg is ütközött Géza csapataival, a vitéz László herceg azonban bátyja javára döntötte el a harc sorát, Salamonnak pedig megint nem volt trónja.

Salamon ekkor, csak hogy koronáját és trónját visszaszerezze, IV. Henrik német császárnak felajánlotta az országot, s csak hübéru óhajtottá birni haláláig, ezenfelül adót fizetni ígért, s az ország 6 legnagyobb városát német tulajdonnak jelentette ki.

Az 1045-i fekete pünkösdi megismétlődött. A magyar kálvária második fájdalmas állomásához ért. A nép — a magyar nép vérént ontotta hazájáért, fajtájáért, függetlenségéért, hiába... Második király is akadt, aki a leselkedő rablónak odaadta önállóságunkat.

Nekik még könnyű volt, ők még a stációk végtelen sorát nem ismerték, ők még nem tudták, mit tesz az, ha a nemzet legdrágább kincsét: a függetlenségét veszíti el, mit tesz az, ha egy nép vitézül harcol másokért, hogy végtére is Trianonhoz érjen.

Az őseinknek hamar megjött a feltámadásuk: adott a jó Isten nekik egy Szent Lászlót. De mi lesz velünk?

Krisztus a kálváriát végigjárta, de tudta, hogy utána a feltámadás következik...

Vajjon nekünk is lesz-e feltámadásunk, és ha lesz, vajon mikor?...

A szigetvári választókhöz

Kisgazdák! Mindnyájan egyéért!

Szigetvár felé néz most a szerencsétlen, csonka kis országunk kisgazdáinak szeme. A szigetvári kerület van arra hivatva, hogy a vármegyéről azt a foltot lemossa, hogy itt született meg a kisgazdák eszméje, itt ringott annak bölcsője, Somogyországból ment be az ország törvényhozásába az első kisgazda, vagyis csizmás képviselő és most, sajnos, egy sincsen, amely keserűség és szégyen Somogy-megye kisgazdáira.

Szigetvári kerület kisgazdái! Felönzetlenül a küzdelemre. Mutassátok meg összetartással az erőt, mutassátok meg, hogy tud a kisgazdátársadalom is produkálni valamit, ha annyira lenézett is, különösen ebben a tekintetben.

A jelölésnél magam is ott voltam, amely, sajnos, nem jól végződött. Ne értsetek félre, hogy talán sértve érzem magam. En nem a képviselőiségért mentem oda, hanem azért, hogy munkát kaphassak, hogy harminc évi munkásságomat egy nagyobb erővel, egy nagyobb megbízással folytathassam.

A jelölés ha nem volt egyhangú, legyen egyhangú a választás.

Az összes kisgazdák egyéért dolgozzanak! Minden szív egyéért dobogjon! Csak egy óhaj váljék valóvá: Kisgazdát a törvényhozáshoz!

A jelölés óta tanácsot kaptam, a mely oly találó, hogy nem tudom megállani, hogy veletek ne közöljem.

Azt mondja a tanács, hogy nem érdemes közügyért dolgozni, mert azért sem hála, de még elismerés sem jár. Vegyék ki Pesten egy kormcsát és írjam ki az illusztris cégtáblára: »Egy az összesért«. Rajzoltassak fel egy papot, egy katonatisztet, egy ügyvédet és egy kisgazdát (parasztot).

Megkérdeztem: hogyan jön ez összhangba? A válasz ez: A pap imádkozik az összesért. A katonatiszt harcol az összesért. Az ügyvéd pere! az összesért — s itt a tanácsadó elhallgat. De most már én kérdelem: Hát a kisgazda? A paraszt meg fizet az összesért.

Ez a tény mint szintizta igazság érzése szól ki belőlem, hogy

ezt megfordítva cselekedjétek, vagyis mindnyájan egyéért dolgozzatok! Így a siker biztos és beválik a másik ellentétes jelszó, hogy »egy az összesért«, de nem ám, hogy az összesért fizet, hanem »egy az összesért dolgozik«.

Ezt üzenem én nektek, a kisgazdák igazi önzetlen harcosa, a »Magyar Falu« hasábjain, amely lapot figyeimetekbe ajánlom, mint amelyet a föld gyermekei irnak és a melynek lapvezére ugyancsak a földből nőtt ki és igazi magyar vér csergedez ereiben.

A magyar kisgazda és földműves tábornak lélekben kell összeforrasztania. Ezt akarja, ezt munkálja a »Magyar Falu«.

Fel a nemes küzdelemre!
Isten áldását kívánja reátok!

Madarász Zsigmond
v. nemzgy. képviselő

Suhogó

Már álmodni sem szabad

Bizony nem, mert megtiltja a finánc. Még pedig a legfőbb finánc, a fináncok finánc, maga a pénzügyminiszter, aki azt mondotta a Házban, hogy »a forgalmi adó elengedésétől vagy eltörlésétől álmodni sem szabad«.

Tehát: jól vigyázz magyarom.

A multkoriban már megadóztatták a káromkodást. Most még majd az álmodat is megtalálják adóztatni, ha az adóval mersz álmodni. Hát inkább ne álmodj, vagy ha már éppen álmodni van kedved, álmodj az — anyósodról. Majd felébresz tőle.

Árpád apánk anyja

Sándor Pál, a zsidó fajvédő, nagy, hosszú beszédet mondott a zsidók érdekében a Házban. Sirt, kesergett az öreg zsidó nagyon, merthogy Magyarországon elnyomják, üldözik a zsidókat. Pedig hogy a zsidók milyen jó magyarok, azt — Sándor Pál szerint — mindenki tudja, még Gömbös Gyula is. De hisz nem is lehetnének mások, mert hát a zsidók és a magyarok rokonságban vannak. Mert hát — mondja az öreg zsidó képviselő — Árpádnak zsidó volt az anyja. Nagy megrökönyödés az egész Házban.

— Persze! Kohn Árpádnak az anyja, jegyzi meg egyik fajvédő képviselő az egész Ház nagy derűje közben.

Klebensberg is gratulál

Még pedig szívből és pedig Gömbös Gyulának, aki a numerusz klauzusz ellen szavazott. De ezt nagy beszédben ma az országban a magyar dolgozó milliók vannak elnyomva és ezeket kellene valahányszor felszabadítani a zsidó elnyomás alól. A sok képviselő csak úgy tódult gratulálni Gömbösnek e hatalmas magyarlelkű beszédhez.

Nézi, nézi a gratulálók seregét Klebensberg miniszter is. És odasompolyog Gömböshöz ő is. És sugja:

— Gratulátok, Gyula, de kezet nem adok, mert megírják a zsidó lapok és az kellemetlen volna mindkettőnkre.

— Hát én nem törődöm a zsidó lapokkal — én gratulátok. Mert ez nyílt és férfias beszéd volt — mondja a parlamentári zsidók vezére: Sándor Pál, minnek láttára egy másik zsidó képviselő ijedten kiáltott fel:

— Ne hagyd magad Schlésinger.

No mert Sándor Pált, mielőtt a Vörös tengeren átkelt volna, Schlésingernek hívták...

Haladni, tanulni, dolgozni és élni akarunk

A Magyar Falu 8-ik számában olvastam Pölöskei János »Csak munkát és megértő szíveket« című cikkét, amelyben feltárja a magyar nép szomorú helyzetét az illetékesek előtt. Nagyon helyesen írja, hogy az esetben, ha az illetékes tényezők ismernék a nép bajait, nem fordulhatna elő, hogy a nagybirtokok tövében munka nélkül maradjon a lakosság.

Nekem is az a meggyőződésem: ha a kormány emberei tapasztalatból ismernék a népet, nem az egyke ellen igyekeznének törvényt hozni, hanem a nép bajait orvosolnák. Ezzel többet értenék el a nemzetvédelem terén.

Sajnos, sokszor azt tapasztaljuk, hogy a magyar nagybirtokosok nem a magyar nép millióit pártolják, hanem azokat, akik őket is az utolsó ekefordításig kiturják ősi birtokukból. Mert bebizonyított tény, ha egy idegen bérlő 20—25 évig haszonbérrel egy magyar földbirtokot, az már olyan öröksége lesz, mint nekünk a temető.

Hogy ne vádolhassanak, ime leírok egy megtörtént esetet.

Saját községemben történt meg, hogy egy földbirtokos, mikor már eladósodott (ami magyar földbirtokosoknál nem újság), megkértük, hogy birtokát parcellázza ki a község népe között, nehogy idegen kézbe kerüljön. Egy szép napon arra ébredtünk azonban, hogy az összes birtokát megvette egy zsidó társaság. Ezekből vette meg a község népe, de már háromszoros áron. Pedig mennyivel jobb lett volna, ha a többlet az ő zsebében maradt volna.

A társaság az eredménnyel tovább állott. De a földbirtokos itt maradt s mikor már elfogyott a pénze, földcsapott képviselőjelöltnek. Igen ám,

de a nép feltárta előtte elkövetett hibáit s elpártolt tőle, dacára, hogy azelőtt nagyon szerették.

Ilyen körülmények között melléje szegődött elszakíthatatlan társa, a lelkiismeret, érezte, hogy jóvátehetetlen hibát követett el nemcsak a nép, hanem a nemzet ellen is, — főbe-lötte magát.

Mindezt nem azért hozom fel, mintha nem éreznék szánalmát iránta, hanem azt akarom kifejezni, hogy a magyar nagybirtokosság mindenkivel szívesebben szóba áll, mint a nemzet gyökerét alkotó dolgos néppel. Pedig a földbirtokosságnak szent kötelessége volna megbecsülni azt a népet, amely mindig megállotta helyét, ha veszélyben volt a haza. Ne tenné lehetővé az idegenek boldogulását addig, amíg a magyarságnak nincs betévé falatja. Fölösleges birtokaikat mért nem a népnek adják el, amely azt meg is tudja tartani. Ne felejtsek el a földbirtokos urak, hogy amíg a szocialisták azt tartják: ott a hazám, ahol a megélhetésem, addig a magyar dolgozó nép jól tudja, hogy számára e földön kívül nincs sehely. Amikor egy magyar munkás vándorbotot vesz a kezébe, akkor ellenségeink kettővel szaporodnak. S amíg e ha-

zában a három-négyszázezer holdak tövében a földműves nép százazrei nyomorognak, addig nem lehet csupán Trianont okolni. Ne tévesszék szem elől, hogy ezen dolgozó népben nemcsak a munkásság, hanem a háboru alatt világlátott emberekkel van dolguk, akiket nem lehet mindenféle ezelőtt használt fogások-

kal félrevezetni. A nép haladni, tanulni, dolgozni és élni akar. Ha a magyar földművesség megéri azt, hogy ember és ember közt a válaszfal csak a szeretet lesz, akkor azt is megéri, hogy a csonka országból Nagy-Magyarország lesz.

Balatonederics.

Jobbágy Vince

Fogjon össze a kiskapad- és iparostársadalom

**A kartekek kapzsisága kiélezi a társadalmi ellentéteket
Csak összetartó társadalom tud jobb jövőt biztosítani**

Kedvenc lapunk hasábjain, amelynek cikkei arra készítetnek, hogy én is tollat ragadjak kezembe, először is rátérek azokra a bajokra, amelyeknek súlya alatt a kiskapad és a kiskapadtársadalom nyög.

Szomorú tény, hogy ma, ha valaki a fájó sebek hatása alatt feljajdul, ráfogják, hogy véresszájú szocialista vagy kommunista. Bár én nem tartozom ezek közé s nem is akadt még soha senki, aki ezzel vádolna, mégis kénytelen vagyok panaszkodni.

Sohasem voltam szocialista, inkább a Katholikus Ijúsági Egyesületnek voltam tagja, mégis látok, amit látok és fáj, ami fáj. Azt látom, hogy a legborzalmasabb gazdasági bajokkal küzd egy a földművesség, mint az iparosság.

Egyetlenegy módon tudnánk elviselni e nagy terheket, ha többet termelnénk. A többtermeléshez pedig forgótőke kell. En, mint kiskapad, tudom, hogy többet tudnánk keresni, több lenne a munkánk, ha hitelbe is tudnánk adni. Ehhez pedig mind a kiskapadnak, mind a gazdaságnak forgótőkére volna szüksége, hogy hozzáfoghasson a termeléshez.

Természetes, hosszú lejáratu államkölcsön kellene az iparnak és gazdaságnak. De nem olyan kamatlábak mellett, amilyen most van, hanem 5—6 százalékos kölcsönt adnának. Mert a mai kamatláb mellett a kiskapad felfalja a nagyipar és a kartekek önző politikája.

Először is a borkartel manipulációjáról írok, mivel engem ez érint legközvetlenebbül. Az év eleje óta majdnem 50 százalékkal emelték a bór árát. Ennek következtében az a helyzet, hogy a sze-

gényebb földművesek ma már télen is kénytelenek lesznek mezitláb járni, mert a drága lábbelit nem tudják megfizetni.

Ma az a helyzet, hogy a magyar nyersbort külföldre szállítják, ott feldolgozzák s visszavesszük méregdrágán. Ehhez hozzájön a vám, a sokszoros forgalmi adó s ha a kiskapad is meg akarja keresni a tisztességes polgári hasznát, azt veszi észre, hogy nincs vevő, mert ezt a méregdrága árat a mai társadalom az ilyen kereseti viszonyok mellett nem bírja el.

Itt volna az ideje, ha a kormányzat igyekezne szigorú törvénnyel letörni a kartekek kapzsiságát. A mai helyzettel csak az ellentétet szítják a kiskapad és a kiskapad között, mert minden drágulásért azt a szegény iparost vádolják, aki éppúgy nyomorog, mint ő.

Itt az ideje, hogy a kiskapad és a földműves-társadalom fogjon össze és közös erővel igyekezzék letörni az üzörs és kapzsi kartekek kiuzsorázását.

A társadalom minden osztálya dobja félre az önzést és minden ember a társadalomban ismerje a nálaál tehetségebb barátját, mert amíg minden ember önmagát tartja legokosabbnak és marad az egyformaságban, addig nem érhetünk jobb világot.

De ha egyszer összetartunk s nem vezetett birkanyájak leszünk, hanem öntudatos táborot alkotunk, akkor majd eljön az idő, amikor igazságos, szociális törvényekkel meg lehet itt teremteni a jólétet. Ezért jöjjetek a »Magyar Falu« táborába.

Ifj. Horváth Ferenc
mezőőrsi kiskapad.

Állati bőrbetegség elleni szer

„INDICÁL“

Magyar szabadalom.

Rüh, sörör, száj- és köröm-fájás, külső sérülés esetében
— 4-5 kezelés gyógyít —

1 üveg ára P 120

Általános Kereskedelmi Vállalat
Miskolcz, Széchenyi-u 13.

Helyi képviselők, egyedárusítók kerejétnek.

A FALU POÉTÁI

Elmélázás

Magas, büszke fal tövében
Pihenek.

— Magamfajta iparosok
Ilyenek. —

Mit építünk, nem jut abból
Semmi más,
Csak tövében sok keserű
Busulás.

Magas büszke palotának
Ormain,

Meg azon a szép csillogó
Toronyain

De sok munkás dolgozott rajt
Valaha

Es az övek mégis csak az
Árnyéka.

Gomás. GALABAR JANOS

Reményt temetek

Elhagyódott, szomorú, tépett
Reményrózsákat temet a lelkem:
Egy nagy félelmes, üres temető
Lett a szinompás virágos kertem.

S amíg másnak dus tavasz jön, nekem
Havas, viharos, dér-zimankós tél,

Másnak kacagó nyár hinti szirmát,
Felettem zug a hideg őszi szél.

Arany-kehelyben bűbajos italt
Nyújt a csapodár sors sok embernek,
Nekem savanyu borocskamba megy
Keserű öröm-cseppek peregnék.

S szegény szívem, mint kialvó vulkán,
Zihál csak s többé már nem háborog:
Néha — halottak napján — még felgyul
Lángja egy siron s könnyem rácsorog...

Lovasberény. SZILI MIHALY

A sommások

Minek neki cifra költői máz?
Hisz az egész csak hétköznapiaság.
Kora hajnaltól késő alkonyig
Munkája közben csak csetlik-botlik.

Nincs öröme sem a kikeletben,
Sem a sárguló kalásztengerben.
Hiába nyíll' kertjében a virág,
Háza táján nem lát fecskéfiát.

A szép nyarat más vidéken járja,
Csak a telet tölti otthonában.
Fakószínű számára az élet
Tavasszal az országban elszéled.

Hogyha egykor olyan idő jönne,
Sommásnak is lenne saját földje:

Majd meglátnák, milyen fürge nép ez:
— De szeretném én megérni még ezt!

Osztópán. SASS JÓZSEF

Jön a tavasz...

Jön a tavasz kivirít a mező,
Az illatos tavasz újra eljő.
Magyar tavasz köszöntlek előre,
Tárt karokkal új álmokat szöve.

Felvirrad még napja a magyarnak
Új magyarok nagy hazát akarnak.
Nekünk nyíljék színes vadvirága
Csikországi fenyvesekben
Csengőhangu magyar nóta járja!

Kisrécse. VARGA JÓZSEF

Halkan sir a lelkem...

Halkan sir a fájó lelkem
Gellérthegy aljába
Elbűvölte fájó szívem
E szép panoráma.
Mért kellett e szép világot
Megismerni itten,

Miért kellett ronccsá törni
Az én fájó szívem.

Nyugalmam nem lelem többé
Ezen a világon
Széjjeltépte igaz szívem
Ez a mesés álom.
Kis falunknak fájó csendje
Bántni fogja lelkem,
En úgy hiszem, én úgy érzem,
Nincs ott mit keresnem.

Élni pedig ugysem tudnék
E fényes városban,
Mert a lelkünk fényesebben
Ragyog lent a porban.
Ugy szeretnék én nem élni
Elmulni e fényben,
Hogy a lelkem újra megint
Igaz lánggal égjen.

Lánggal égő szép Budapest
Tőled nem búcsúzom,
Megálllok majd egy éjszakán
Kint a Gellért csucson.
Izzó lánggal égő kebled
Átölelem szépen,
Talán majd egy boldog órát
Juttatsz még én nekem.

TAMASSY SANDORNE

Üzenet a Tábornak. A „Magyar Falu” mostani számához befizetési lapot mellékelünk és kérjük olvasóinkat, hogy hátralékukat rendezni sziveskedjenek. Akik pedig nincsenek hátralékban, a befizetési lap felhasználásával szerezzenek egy új előfizetőt. Minden olvasónk, aki egy új tagot szerez a Tábornak, ingyen és bérmentve kapja a »Lobogó Pásztortűzeke« című száz oldalas verseskönyvet, melyet lapunk főmunkatársa: Pölöskei János írt szép stílusban és gyönyörű rímusokban. Minden előfizetőnk tartsa kötelességének a Tábor erősítését, mert minden új taggal erősíti azt a mozgalmat, amely hivatva lesz a fajmagyarság jobb és biztosabb jövőjét megteremteni. A »Magyar Falu« szerkesztősége és kiadóhivatala.

Felsőházi tag, mint községi bíró. Ujdombóváron most volt a tisztújító gyűlés, melyen újra Döry Hugó felsőházi tagot választották meg községi bírónak. A szép fejlődésben levő község főjegyzője, Hallósi Andor iránt hasonló bizalom nyilvánul meg.

Visszaélés a Magyar Faluval. A levelek százai érkeznek hozzánk, amelyekben panaszkodnak kisközségek, hogy egy magát Szilágyi Istvánnak nevező egyén előfizetőket gyűjt lapunknak s szabályszerű nyugtát hagy az illetőknél. Tudatjuk Táborunk minden tagával, hogy Szilágyi az így beszédett pénzeket eltulajdonítja, az előfizetőkről semmi éle értesítést nem küld a kiadóhivatalnak, tehát a lapot nem tudjuk megindítani. Kérjük olvasóinkat és barátainkat, ha Szilágyi bármely községben megjelenik, haladéktalanul adák át a csendőrségnek. A budapesti államrendőrség már körözölevelet adott ki ellene, de még ezideig nem került hurokra. Az általa kiállított nyugtákat kérjük kiadóhivatalunkba beküldeni, hogy a lapot megindíthassuk, mert nem akarjuk, hogy egyetlen magyar testvérünket károsodás érje. Itt tudatjuk, hogy terjesztési osztályunknak egyetlen megbízottja Horváth József, lapunk munkatársa, akinek támogatását kérjük. Jelenleg Csanádban végzi munkáját, fogadják szeretettel.

Csodatehén Tahítófalun. A márciusi kiállításra készül Vacó Sándor tahítófalui kisközség, amely gazda és felügyelők által megvizsgálva, valóságos csodatehénnek ígérkezik. Megállapították, hogy a tehén sovány tartás mellett napi 30 lit. tejet ad s jó tartás mellett fel lehet hajtani tejelését 40—46 literre, amilyen Magyarországon még csak egy volt. Reméljük, hogy a gazda a márciusi tenyészállatkiállításra tehenével meg fogja nyerni a megérdemelt díjat.

Drága tánc. Szentesről a farsangra felött Budapestre Szabó Károly 23 éves gazdálkodó, aki az esti órákban elment egy Garay-utcai vendéglőbe, hogy egy kis görbe murit rendezzen. Italozás közben megismerkedett a pince vendégével, akikkel táncra kerekedett. Tánc közben feltűnt a vendégeknek, hogy Szabó többször hátranyúl zsebéhez és pénztárcáját tapogatja. Figyelmes lett erre két gyanús külsejű férfi is, akik elkezdtek sűrűn forogni a jókedvű vidéki gazda körül, majd hirtelen eltűntek a pince helyiségéből. A vidéki gazdálkodónak is feltűnt a két ember gyors eltűnése, újra tapogatni kezdte a pénztárcáját, de ekkor már csak hűlt helyére talált. Nagy lármát csapott, mert a pénztárcában több mint kétezer pengő készpénze volt. A vidéki gazdálkodó a rendőrségen megtette feljelentését.

Cs. Csufak Pista a cselák zörgedelömről

Tisztótt Magyarfalú, azt beszélnek esmeg,
Hogy a hős cselákok újra nekünk estek,
Persze csakis szóval, hangot költögetve,
Mások háta mögül nyelvet öltögetve.
Sivalkodik Benes, a csehek vajdája,
Hogy veszéjben forog túrtorrú fajtája,
Mer' a gonosz magyar ügön fegyverkezik,
Hozzájuk több és több géppuska érkezik.
Igaz, hogy a cselák áll talpig fegyverben,
De mit ér, ha virtus nincsen az emberben
S az első lüvésre föltartja a markát,
Mig a bátorsága hátul veri sarkát,
A szegény magyarnak egy-két katonája,
Őt szomszédja közül nincs egy jó komája,
Puskáját elszedték, kardját összetörték,
Testét-lelkét tenger kínzással gyötörték.
S lám, ha látnak nála egypár rossz géppuskát,
Szájukból kiejtik csehek a pampuskát,
Inuk rezeget, miképp a citera húrja
S Benes úr a fejét Masarykba fúrja.
Ijedten szaladnak a népszövetséghez,
Szörnyű jajveszéklést visznek menten véghöz,
Mint mikor a kamasz a kisközség elöl
Nagy melák testivel lomporan menekül.
Hej, tésür, kapnánk csak eccer fegyvert kézbe,
Akkor lenne részük mégcsak ijedésbe,
De még ijedődni se érnének rája:
Oj szaporán futna Benes úr fajtája.
Ha szaladnak már a magyar árnyékától,
Mi lenne, ha ütnénk a nyomukat hátul?
Arra se érne, hogy a puskáját töltse:
Még a világból is kifutna a hős cseh!
No, valami nagy kár nem is vóna érte,
Mer nem nagy szükség van ijen csúnya népre,
Mégvóna a világ nélkülük is szépen,
Visszahíjni őket nem járna eszében.
Hát csak ide azt a szentgotthárdi puskát,
Osztan jól fogják meg Masaryk atyuskát,
Mer hónapra nem lesz a hejzete tiszta.

A helységnek bölcse,

Csóré Csufak Pista.

Mennyi magyar pénzbe került a világháború? Hogy sok tengernyi vérbe került, azt mindenki tudja. De hogy tengernyi pénzbe is, azt most tudjuk meg a maga valóságában. A Tisza-kormányának a világháború alatt volt pénzügyminisztere, Teleszky János, ugyanis feldolgozta pénzügyminisztersége ideje alatt a pénzügyi tárca körében szerzett érdekes tapasztalatait és most hosszabb tanulmányban tette közzé azokat. A tanulmány legigyelemreméltóbb része az, amelyben a magyar állam pénzügyeinek a háború alatt kialakult adatait ismerteti. Ebből a leghitelesebb helyről származó kimutatásból megállapíthatjuk, hogy a világháború az emberáldozatokon kívül milyen anyagi megterhelésbe került Magyarországnak. E kimutatás szerint 19—20 milliárd aranykoronába került nekünk a háború és ezt a hatalmas összeget az állam kizárólag kölcsönök útján fedezte. A háború kitörésekor egy bankkonzorciumtól fölvevett 350 millió koronát kezdve, amely a mozgósítás költségeit fedezte, az utolsó hadikölcsönig nem a maga zsebéből, hanem állampolgári áldozatkészségéből fedezte a kormány a kiadásokat.

Kik kapták meg a héten a Lobogó Pásztortűzekeket. Pölöskei János verseskötetét a héten az alábbi címekre küldtük ki: Dobrosi Ferenc Gesztely, Baranyay Mátyás Püspökladány, Fülöp János Kistrada, Simán József Nemeske, Gál Sándor Bácsbokod, Németh János Nagylózs, Szalai Imre Dombiratos, Kovács András Mezőkövácsháza, László József Bakonya, Gombás István Alsóoszkó. A többi megrendelő és gyűjtő nevét a jövő számban közöljük.

A belügyminiszter megállapította a város és községi mozik számát. A belügyminiszter körrendeletet adott ki valamennyi törvényhatóságnak és a rendőrhatalóságoknak a mozgóképüzemek számának városonként és községenként való megállapítása tárgyában. E rendelkezés alapján a helyi hatóság, valamint a rendőri hatóságok előterjesztésének elbírálása után az egyes községekben engedélyezhető mozgóképüzemek állandó számát megállapította a belügyminiszter. A megállapításnál a község lakóinak száma, a települési viszonyok, a népesség kulturális fejlettsége s a mozgóképüzemek iránti érdeklődések, valamint az üzemek várható jövedelme-

zősége szolgált alapul. Az ezer lakoson aluli községekben nem engedélyezi a miniszter a mozgóképüzemek felállítását, míg az ezereknél több lakossal bíró községekben engedélyezett mozgóképüzemek számáról, a községek névszerinti felsorolásával külön mellékletet csatolt a rendelethez. A megállapítás a községekre vonatkozólag 1933-ig érvényes.

Pótvalasztás lesz Szigetváron. Lapzátakor érkezett jelentések szerint Szigetváron pótvalasztás lesz Nádosy Elek és Nicsovics Vazul között. A két kisközség elvérzett a harcban. Nádosy 5258, dr. Nicsovics Vazul 2912, Kelemen István 2391, Fekets Vendel pedig 1041 szavazatot kapott. Miután az abszolút többséget egyik jelölt sem nyerte el, tehát Nádosy és Nicsovics között pótvalasztás lesz.

Az iskolából kizavart tanító. Fábiansbestyén község tanítójához, Vécsey Pálhoz, tanítás alatt bement Farkas László esküdt s szemrehányást tett neki, amért az iskola fáját nem rakatta be a pajtába. A tanító kérte az esküdtet, hogy hagyja a fát, majd tanítás után bement a pajtába, az esküdt azonban kizavarta a diákokat, a tanítót pedig bottal kergette ki az iskolából az alábbi szavak kíséretében: »Mars ki! A tanító a község cselédje és itt én vagyok az ur!« A tanító erre elhagyta a termet s az esetről jelentést tett az előjáróságnak, ennek feljelentésére a csendőrség, majd a szentesi rendőrkapitányság elé került a fábiansbestyeni botrány ügye.

Gyermekdráma Dorozsmán. Megrendítő szerencsétlenség történt Dorozsmán. A tanyai iskola Szilágyi Ferenc gazda házában van elhelyezve. Az egyik részben a gazda lakik, a másik a tanterem. Az egyik tízperces szünet alatt a gazda kis fia bement anyjához és teát kért. Az anyja leküldte a pincébe, hogy hozzon fel törkölypálinkát. A kis fiú fel is vitt egy csésze pálinkát, de az ajtót nyitva hagyta. A kis fiú barátja, Monostori Dezső, ezalatt beosont a pincébe és hosszú nédszálon elkezdte szivni az erős italt. Amikor a kisfiú kiment az udvarra, hirtelen rosszul lett és összeesett. Azonnal jelentették a tanítónak, aki látva a fiú ittas állapotát, hazavitette szülei lakására. Az anyja ágyba fektette kis fiát abban a reményben, hogy majd kijőzanodzik és jól betakarta. Este, amikor fel akarta kelteni vacsorára, meglepetve látta, hogy a fiú mozdulatlan, jéghidegen fekszik. A szesz megölte. Az orvos és a törvényszéki vizsgálóbíró megállapították, hogy a kis fiút ittas állapotában szívbénulás ölte meg.

Amit nem ért meg az afgán király. Európai körutazása alkalmával tudva levőleg Rómában tartózkodott pár napig a fiatal fejedelem, ki az idő alatt látogatást tett XI. Pius pápánál is. Az afgán király tolmács útján beszélgetett a Szentatyával, kitől egyebek között a következőket kérdezte: Hány felesége van Szentségednek? A pápa komolyan felelt: Nincs feleségem. A tolmács ajgán nyelven tovább adja a feleletet, a király hirtelenül nagyot néz és megint mond valamit a'gán nyelven, amit így tolmácsolnak a pápának: Nincs felesége? Egyetlenegy sincs? XI. Pius pápa egészen komolyan nem-et int a fejével: Egyetlenegy sincs. A király feszülten várja a felelet tolmácsolását, figyel, nagyot sóhajt, azután részvételtjes hangon mond valamit, amit a tolmács így közvetít: Borzasztó nehéz lehet asszony nélkül élni. Alig várta azonban az afgán király, hogy kiérjen, mert a kíséretjétől azt kérdezte: Igen, ha nincs feleség... hogyan lehet utódja a pápának?... Legott megmagyarázták őfelségének a dolgot és most már természetesnek veszi, hogy vannak, akiknek nem a golya, hanem a bibornoki tesztet hozza az — utódot.

A MAGY. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

BUDAPEST,
V. VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 32

A GYŐRI WAGGONGYÁR szék-
kerék gyártmányainak vezér-
képviselője.

Modern gazdaságokban
kötően bevált

szekérkerék

gőzölt hajlított talppal, vasalva. — Tökéletesen
szerez faanyag! — Rendkívül tartós! —
Készül minden járatos méretben.

Adótanácsadó

Írta: DR. FARKAS ENDRE

I.

Sokszor fordulnak hozzánk előfizetőink azzal, hogy a bonyolult és nehéz adózás tekintetében tanácsot és utbaigazítással szolgáljunk. Ez a gyakori megkeresés érlelte meg bennünk azt a gondolatot, hogy a közkívánságnak és közérdeknek eleget téve, a fennálló törvényes rendelkezések alapján tájékoztassuk a »Magyar Falu« olvasótáborát a fontosabb adónemek alapelveiről. Célunk, hogy olvasóink tudják, mennyi adót kell fizetniük; ellentudják őrizni, hogy a területek kirótt adó helyesen van-e megállapítva; hogyan kell fellebbezéssel és panasszal élni a helytelenül kivetett adóval szemben és hogyan kell eljárni, ha adóelengedést vagy adómérséklést akarnak kieszközölni.

A földadó

Földadó alá esik minden gazdaságilag használható földterület. Ennek a földadónak alapja a kataszteri tiszta jövedelem, amely a művelési ágak (1. szántóföld, 2. kert, 3. rét, 4. szőlő, 5. legelő, 6. erdő, 7. nádas) és minőségi osztályok szerint becslés útján állapított meg. Minden földtulajdonos és birtokos a megadózott földjének kataszteri tiszta jövedelméről a telekkönyvben, annak A) lapján meggyőződhetik. Ennek a kataszteri tiszta jövedelemnek vegye a negyedrészt (25%-át) s ezt kell pengőértékben átszámítva földadó címén fizetnie.

Ha a tulajdonos, vagy a tényleges birtokos arról győződik meg, hogy a telekkönyvben feltüntetett kataszteri tiszta jövedelem téves, mert pl. szántóföld után van felbecsülve, holott az a terület, vagy annak egy része legelő, vagy kaszáló, amely után kevesebb a kataszteri tiszta jövedelem s így kevesebb földadót kell megállapítani, akkor az illetékes pénzügyigazgatóságnál kérheti birtokának megeléző új osztályba való sorozását. Ebben a kérdésben az illetékes mezőgazdasági kamara véleményét ad. Ha a kérelem alaposnak bizonyul s a művelési ágak között legalább két osztálykülönbség állapítható meg, vagy ha az osztályozások felülvizsgálására hivatalból is elrendelhető, a kérelmezőnek nem kell semmi előláti költséget sem viselnie.

A földadó tekintetében létező mentességek is vannak a következő esetekben: Az olyan földterület után a használhatóságától számított 15 évig nem kell földadót fizetni, amely azelőtt földadó tárgyát nem képező természetű föld volt s amelyet csak költéges bevetéssel lehetett használhatóvá tenni. Adómentes az ujonnan erdősített terület az erdősítés költségéhez mérten 20–40 évig, ha azt másnemű művelésre tartósan nem használható területen (pl. futóhomok, köves, vízmosásos, silány szántó stb. efféle) ültettek be. Az új szőlőföldet hat (6) évig élveznek adómentességet, ha filoxéra-mentességet biztosító homokterületen a talaj kellő megorgatása mellett létesültek, ha amerikai direkt-termő szőlőveszőkkel ültették be. Tíz évig földadómentes a szőlőföld, ha kizárólag amerikai átlagba oltott európai szőlőfajokkal van

beültetve, vagy ha filoxéra által kipusztított területen újból beültettek.

Adóelengedésnek és adómérséklésnek van helye elemi csapások esetén is, úgy mint: jégeső, árvíz, tűz, rovarok vagy növénybetegségek fellépése esetén, fagy, tartós szárazság, amely után az újabb veteményezés már lehetetlen, rozsda, burgonyavész, hőhűtés, mezei egerek által okozott károk, filoxéra, peronoszpóra, szélvihar stb. efféle. Az ilyen elemi károkat általában a káreséstől számított 8 nap alatt be kell jelenteni írásban vagy szóval jegyzőkönyvbe mondván a község előjáróságánál, városban az adóhivatalnál. Az adózók e bejelentésüket együttesen két megbízott képviselőjük által is bejelenthetik. Külön írásbeli bejelentésre csak az van kötelezve, akiknek kataszteri tiszta jövedelme egyezer pengőt meghalad. Az elemi kár bejelentésénél vigyázni kell, hogy el ne késsünk. Mint fentebb jeleztem, általában a káreséstől számított 8 nap alatt kell bejelenteni. Az árvízről a nyolc nap az árvíz legmagasabb állásának idejétől van számítva. A tartós szárazság, rovarok vagy növénybetegségek pusztítása által a szántóföldeken okozott káresetekről a bejelentésnek a termés betakarítása idejének kezdetét megelőzően legalább 15 nappal kell történnie. A rovarok által a szőlőkben okozott kárt legkésőbb augusztus hó 15-ig kell bejelenteni; a peronoszpóra által okozott károkat pedig legkésőbb augusztus hó 31-éig. Ha a peronoszpóra-kár aug. 31. után keletkezett s ezt az illetékes m. kir. szőlészeti vagy gazdasági felügyelő által kiállított és a bejelentéshez csatolt hivatalos bizonyítvánnyal igazoljuk, akkor a hivatalos bizonyítványban pusztítás idejéül megelőző időpontot követő 8 napon belül kell a kárbejelentést eszközölni. Ha az elemi csapás a termés betakarításának ideje alatt, vagy közvetlen előtte állt be, akkor a kárbejelentést sürgős módon, elegendő távirat útján kell megtenni. Az erdőkároknál a káreset megtörténetétől számított 30 nap alatt kell a kárt bejelenteni. (Folyt. köv.)

Országos vásárok

Vasárnap 4. Nagykörös.

Hétfő 5. Akasztó, Bonyhád, Fadd, Fertőszentmiklós, Gyöngyöspata, Hetes, Hosszuperesztég, Jákchajma, Kál, Kismarja, Mezőcsát, Nagyatád, Nyiregyháza, Nova, Pecs, Sopron, Sztgothárd, Szepetk, Szöny, Tápószentmárton, Tince, Ujszász, Várpalota (pót), Vese.

Kedd 6. Beled, Gyömrő, Kadarkút, Nagykanizsa, S.-A. Ujhely (havi).

Szerda 7. Ajka, Bük (első ásr), Dömsöd, Kaposvár, Kunhegyes (havi), Miskolc (havi), Monoszló, Nyirbogaány, Sárospatak, Tapolca.

Csütörtök 8. Bovaszipas, Dömsöd, Jank, Jásztelek, Kecskemét.

Péntek 9. Gyoma, Darány, Gyöngyös, Nemessándorháza.

Szombat 10. Baté, Elek, Gyoma, Lengyeltóti, Magyarboly, Szegvár, Szabadhidvég, Tiszaroff.

Felelősek-e anyagilag

a kommun alatt direktórium tag-ságot vállalt egyének a községgel szemben

Nagyon érdekes ügyben hozott ítéletet a Kuria, amely majdnem minden községünket érdekelni fogja. Arról van szó: vajjon azok a magánemberek, akik akár meggyőződésből, akár kényszerből, akár más okokból a kommun alatt szerepet vállaltak és direktórium tagok voltak: utólag felelősek-e a jogtalanul elköltött közpénzekért.

Ezt a kérdést egy hevesmegyei község: Kecel esete hozta a Kuria döntése alá. Ebben a községben ugyanis, mint oly sok másban, megalkult a direktórium s amint ez egyáltalán szokásos volt, az »elvtársak« nem igen dolgoztak költségvetési alapon. Így esett meg, hogy a keceli direktórium nagy és illetéktelen kiadásokkal terhelte meg a községet. Ez a direktórium például nagy pénzeket utalt ki a községben elszálásolt vörös katonaság élelmezésére. Noha Kecel község törvényes tisztviselői ott voltak, a direktórium részint községi teendők ellátására, részint szovjetrendőkre napidíjakat fogadott fel s így a községet illetéktelen kiadásokkal terhelte meg. Kiutaltak a pénztárból egyeseknek pénzeket pusztán azért, hogy ezeket megnyerjék a diktatura eszméinek. Vármegyei direktórium felésekre felutazás címén napidíjakat s vasuti költséget folyósítottak, holott a bíróság megállapítása szerint ezek a kiadások tisztán a tanácsköztársaság céljait szolgálják épp úgy, mint a község részére vásárolt vörös zászlók, a választásra nyomtatott szavazólapok, a községben működött tizes bizottság napidíjai.

A község beperelte a direktórium tag-

jait, hogy fizessék vissza a kiutalt összegeket. A budapesti kir. ítélőtábla 15-ik tanácsa a perben marasztalta őket, ki-mondván a következőket:

»Jogszáll, hogy ha többen közösen elkövetett tiltott cselekmény által okoznak kárt, a sértettel szemben egyetemlegesen felelnek. A kár a jelen esetben a jogtalanul kiutalt, a községet nem terhelő kiadás. Megállapítást nyert ugyan, hogy az egyes összegeket ki utalta ki, a kir. ítélőtábla azonban az egyetemleges felelősséget mondotta ki mindazokra, akik az egyes utalványozások idejében a hatalmat együttesen és egyidejűleg bitorolták, mert csak úgy volt módjában az utalványozónak a kiadásokat folyósítani, hogy kivüle voltak még olyan társai, akik felépésükkel és magatartásukkal az utalványozást lehetővé tették s így a tiltott cselekmények részeseivé váltak«.

A királyi Kuria kimondta, hogy a vörös katonaság a törvénytelen uralomnak volt a szerve s a törvénytelen uralom megerősítését és fentartását célozta, hogy sem erre, sem nemzetközi díjakra stb. nem lett volna szabad fizetéseket teljesíteni.

A Kuria valorizáltan marasztalta a direktóriumot és pedig 50 százalékos átértékelést talált megokolni és kimondta, hogy maga az utalványozás a törvénytelen uralmat együttesen gyakorló direktórium tényének tekintendő, melyért a direktórium tagok egyetemlegesen felelnek.

A makói kiskgazdák panasza a sertéspiac miatt

Egyik makói előfizetőnk panaszt emel nálunk, hogy az ottani gazdák nem bírják a sertésállományukat értékesíteni, mert sem a vásártéren, sem a mázsaház mellett nem engedik meg a sertésvásárt. Mi kötelességszerűen felhívjuk a földművelésügyi miniszter ur figyelmét a makói állapotok orvoslására. A levél tartalma a következő:

Tekintetes Szerkesztőség! Bátor vagyok Önökhöz fordulni, mert tudom, hogy minden jogos és igazságos sornak helyet adnak szeretett lapunkban. Én is megírok egy panaszt s kérem a szerkesztőséget, tegye közzé, hadd tudja meg a földművelésügyi miniszter ur is, milyen szornongatott helyzetben vannak a kiskgazdák.

Hiába van állatállományunk, nem tudjuk értékesíteni. Nem tudunk pénzhez jutni még akkor sem, a mikor már árverezni akar a végrehajtó. Ugy látszik, nálunk más miniszter van, mint Hódmezővásárhelyen. Ott például minden időben szabad a sertésvásár, Makón azonban, dacára, hogy nincs lezárva, mégsem szabad a sertéspiac. Sem a vásártéren, sem a mázsaház mellett nem engedik meg a sertésvásárt.

Az adót azonban nagyon szigorúan veszik. Nem kérdezik: tudtál-e már pénzt szerezni? A végrehajtó

jár s kitüzi az árverést, pedig nem rajtunk mulik, ha nem tudunk fizetni. Ha ezek az állapotok sokáig tartanak, a makói kiskgazdák nagyrésze ki lesz téve az árverés szegyenének.

Makó.

Gazdag Péter
kiskgazda

Mondanunk sem kell, hogy a makói kiskgazdák fellegásával teljesen egyetértünk. Érihetetlen, hogy a mai nehéz gazdasági viszonyok mellett lehetetlenne teszik a gazdasági vérkeringés megindulását. Illetékes helyen talán nem nagy jelentőséget tulajdonítanak a makói esetnek, bár jelentőségében van olyan, mint sok elhamarkodott pénzügyi rendelet, mert hiába srófolják a prést, ha nincsen anyag, amelyből nedvet lehetne sajtolni.

Kedvezményes műtrágya 100 holdon aluli kiskgazdák részére. Kedvezményes műtrágya beszerezhető kétszer három havi kamatmentes hitellel váltó aláírása ellenében az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara útján. A rendelkezéshez szükséges a rendelők 100 holdon aluliságát és hitelképességét igazoló községi bizonyítvány egyidejű beküldése. Azon kiskgazdák, akik kedvezményes műtrágyát óhajtanak beszerezni, rendeléseiket minél előbb küldjék be a kamarához, hogy a műtrágya leszállítása késést ne szenvedjen.

Pontosságukról hiresek

fali óráink, ébresztőink és zsebóráink.

Pontosan járó strapa óra valódi ezüst láncsal, szarvasbőrökkel 8.— P
Ugyanez éjszaka világító számlappal — — — — — 9.— P
Jól járó beszabályozott ébresztő óra — — — — — 7.— P
Ugyanez éjszaka világító számlappal — — — — — 8.— P

INGYEN KÉPES ÁRJEGYZÉK.

Meg nem felelő áruért a pénzt visszaadjuk.

Svájci óralerakat

Budapest, V., Vilmos császár-ut 12.

Alapítva 1900.

♦ GYERMEKEKNEK ♦

A pintyőke
az erdőben fészket keres

— Mese. —

A kis Pintyőke elindult, hogy fészket keressen az erdőben.

Szól neki a Csörgő szarka:

— Jöjj ide kis Pintyőke, van hely az én fészkenben a te számodra is, szívesen látalak vendégemül.

Visszaénekelte a kis Pintyőke:

Köszönöm szíves meghívásod,
De vendégséggel nem sokra mék,
Az anyámtól azt tanultam —
Három napig kell a vendég...

Megszólal a vén bagoly, aki már száz éve, hogy huhog a fa tetején s azt mondják, hogy mindent tud a világon, még azt is, hogy milyen ágyban fekszik a nap s ki eszi meg a holdat, mikor fogatkozása van.

Azt mondja a nagyfejű bagoly:

— Kis Pintyőke, hallom, hogy fészket keresel. Sose fáradj. Van hely még a fa odvában — készen találsz ott mindent —, szívesen látalak, csak gyere.

A kis Pintyőke megint csak csicseregni kezd szépen illedelmesen.

Azt csicséri:

Köszönöm bölcs bagoly a meghívásod,
De azt én el nem fogadhatom.
Az anyámtól mindig azt tanultam:
Magam építem kis lakom.

Szól a sárgarigó:

— Hozzám is jöhetsz, tulió, tulió...
Lesz bőven cseresznye, lesz bőven dió,
A puha körte sem megvetendő ám...
Gyere hozzám, s gond nélkül élsz,
Kis komám...

De a Pintyőke megköszönte itt is a meghívást. Azt mondta:

Köszönöm a jószágodat, —

De azt el nem fogadom,

Az anyámtól azt tanultam:

— Ugy egyem, ha dolgozom...

Meghívta a kis Pintyőkét még a fűrj is a buzák közül, aki azt hitte, hogy a Pintyőke azért nem fogadja el a meghívást, mert fél fent lakni a fákon. Biztatta is, hogy csak jöjjen hozzájuk, ne nézze le az ő egyszerű házatáját, ha mindjárt szegényes is az, de tisztességes munkával szerezte s a vendéget is szívesen fogják látni benne.

De a Pintyőke ezt is megköszönte, de nem fogadta el.

A verebek is csiripeltek feléje eleget.

— Jöjj kis Pintyőke — tégy úgy, mint mink. Mink meglestük, mikor elutaztak a Fecskék és elfoglaltuk a lakásukat. És nem adjuk vissza nélk. Eszünkbe se jut. És ha látnád, milyen gyönyörű lakás. Földből van építve az egész, erős, kényelmes fészkek... Senkinek sincs ilyen a határban. Ha akarod, neked is szerzünk egyet.

A Pintyőke csak azt válaszolta a verebeknek:

Ami másé, nem az enyém, —

Majd magamnak építek én...

Kikacagták a verebek a Pintyőkét, de az nem törődött velük. Azzal az elhatározással, hogy maga fog építeni magának fészket, az erdő felé repült, hogy keressen fát, vagy bokrot, amely szívesen látná, ha az ágai körül kis Pintyőkék énekelnének...

Es az erdő boldog susogással bológatott a Pintyőke felé:

— Gyere csak gyere, drága kis Pintyőke... szívesen látunk...

DR. KAJDACS

szakorvos,

VIII, József-krt. 2.

Rendel: 10—4 és 7—8-ig férfi- és nőbetegeknek

Hevesmegye javaslatot terjeszt a kormányhoz
az Egyke leküzdésére

Heves vármegye közigazgatási bizottsága legutóbbi üléséből felirattal fordult a kormányhoz, a népapadás megakasztásának érdekében. Ruzsiek Károly vármegyei kir. tanfelügyelő ugyanis azt jelentette a bizottságnak, hogy Heves megyében 1920 óta 12.283-mal csökkent a tankötelesek száma, a továbbképző tankötelesek száma pedig 5208-al kevesebb, mint volt 1920-ban.

A tanfelügyelő javaslatára, a közigazgatási bizottság Hedry Lőrinc dr. főispán, elnök aláírásával, az alábbi javaslatot küldötte fel a kormányhoz:

»Hevesvármegye közigazgatási bizottsága, a kir. tanfelügyelő jelentéséből megdöbbenéssel vette tudomásul, hogy a megye tanköteleseinek száma az utóbbi évek folyamán állandóan fogy és az első osztályu elemi iskolai tanulók száma végzetes mértékben apad. Ez a csökkenés sokkal nagyobb annál a mérték-nél, amelyet a háboruban elesett férfiak számaránya érthetővé tehetne és okát az »egyke« és az »egyse« rendszerében látja a közigazgatási bizottság. Heves megye közigazgatási bizottsága éppen ezért arra kéri a kormányzatot, hogy országosra gyűjtse össze a tanköteles gyermekek számának feltűnő apadására vonatkozó adatokat, meri a bizottságnak az a véleménye, hogy itt egy általános nemzet-pusztító veszedelemmel állunk szemben és ennek a veszedelemnek meg-gátlása, vagy legalább is csökkentése, csak országos törvényekkel és megfelelő rendelkezésekkel eszközölhető.

A közigazgatási bizottság feliratában

konkrét javaslatokat terjeszt elő; amelyek közül — az egyke-kérdéssel kapcsolatban rendszerint felvetődő eszméken kívül — az érdekesebbek, hogy

a többgyermekes családok progresszív alapon támogatni kell adókedvezményekkel, házépítési segéllyel, tandíj-kedvezményekkel stb.;

a gyermekes anyák részére, gyermekeik száma szerint, fokozatos társadalmi és közéleti előnyöket kell biztosítani;

az anyasági állapotot megszüntető mű-tétek végrehajtására vonatkozó rendszabályokat szigorítani kell olyan értelemben, hogy ezek a műtétek komoly szükség esetén is csak hatósági tisztiorvos jelenlétében, illetve engedélyével történ-hessenek és ez előírás betartásának az elmulasztása, a legszigorúbb büntetéssel sújtassék;

a védekező szereknek és gyógyszerek-nek vásárlása esetenként kiállított hatósági engedélyek alapján legyen egyedül eszközölhető;

a családalapításra egyébként alkalmas nőtlen férfiakat nemzetellenes kényel-műkért, bizonyos érezhető és az anyagi helyzetükhöz mért adóval terheljék meg;

az iskolák, különösen a népiskolák tanító-nevelő munkáját oda kell irányítani, hogy olyan nemzedéket neveljen, amely nemzedék hazaárulásnak, kárho-zatot jelentő gyilkosságnak hiszi és tudja nemcsak a csirájában megindult élet megőrlését, hanem az élet lehetőségének a korlátozását is és nemzetgyilkolásnak látja a magyarság szaporodásának a megakasztását.

A „Magyar Falu“
konyhája

Itt a bőtt, kerülni kell a zsíros dol-gokat. De miután a magyarok kedvenc szokásáról, a vendégfogadásról nem igen tudnak lemondani, szükségesnek látom, néhány étel leírását adni a következők-ben.

Sajtos tojás

Minden személyre számíthatunk két egész tojást. Minden két tojáshoz szá-míthatunk féltojás nagyságu finom, szá-raz sajtot. A tojásokat mély táliba tesszük, belé a reszelt sajtot s megsózzuk izlés szerint s habosra felferjük. Egy lábásba, melyben rántottát szoktunk sülni — te-gyünk diónyi vaját (több tojáshoz ter-mészetesen többet), mikor a vaj elolvadt, de még nem forró, aztán gyors tűzön folytonosan kavarva, csak addig tartunk, míg a tojás kezd összefutni, akkor ve-gyük el a tűztől, nehogy megkeményed-jék. Aztán gyorsan forró táliba tálaljuk az asztalra; még a hozzávaló tányérok is forrók legyenek.

Tárkonyos bárány

Negyedrészét a bárány elejének tegyük fel két liter sós vízben főni. Míg fő, készítsünk tojásnyi nagyságu vajból és nagy fakanál lisztből szép piros rántást. Öntsük fel egy pohár hideg vízzel és fordítsuk a forró báránylebe. Tegyük bele egy kávéskanálnyi apróra vágott zöld tárkonylevelet és hat kanál bor-ecetet. Főzzük fel öt percig s tálalásig vegyük el a nagy melegről. Pár kanál tejfölt öntünk bele s mély táliban tálaljuk.

Zs. Kamocsay Margit.

Asszonyok levesládája

F. Ilonka, Mezőcsát. Kedves vagy Ilonkám, már három leveled várt rám. Hát hiányoztam Nektek? Bizony Ti is nekem nagyon. Karácsonyra vidékre mentem s ott megbetegedtem. Most megint itthon vagyok. Sokat gondolok rátok. Csak irjatok — ez nekem nagy öröm, minden héten válaszolni fogok minden hozzám intézett kérdésre.

N. Istvánné, Dorozsma. Mi az én pontos címem, mert csak nekem aka-rod elárulni a mondanivalódat. Persze, persze, vannak dolgok, amik nem tar-toznak a férfiakra. Ird meg bizalommal, talán segítségemre lehetek. Pontos címem: Zs. Kamocsay Margit, Budapest, VII., Sip-utca 3. szám. »Magyar Falu« szerkesztősége.

Több levélre a jövő számban. Azok-nak, kik előfizetőket gyűjtöttek, addig is meleg kézszorítás.

Csak nőveszd hosszura hajadat

Csak nőveszd hosszura szőke hajadat! Legyen imádság szelíd, hű szavad, Mikor megvallod, hogy fehér még szived S a magyar erkölcsöt örökre hiszed!

Arcod mosolja kedves, drága kép.
Rögös magyar utra, aki rája lép,
Lélekbeszennyezés akin nem fogott,
Honának másnál többet áldozott.

Tiszta szemed az ég égi templomom.
Légy te tavaszvirág magyar lombokon!
Ne add a lelkedet erkölcsrongyokér!
Büszkén ellenállni sokkal többet ér!

Csak nőveszd hosszura szőke hajadat!
Imába foglalok minden hű szavat:

— Tavaszt magába, hol tiszta szív fogad,
Aldja meg az Eg a magyar lányokat!

SIPOS JÓZSEF

Kisgazda nem cserél nagy urral
ha földjét szántja „Centaur“-ral

A CENTAUR TRAKTOR

Üzemköltisége: csekély.

Teljesítménye: nagy.

Ára: alacsony.

Élettartama: legmagasabb.

Egymaga:

Szánt,

Vet,

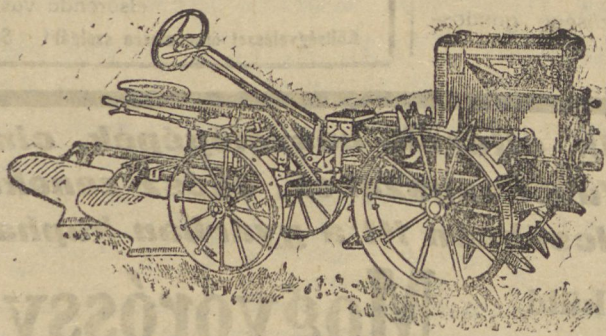
Boronál,

Csépel,

Arat,

Vontat,

Vizet húz stb.

10 lóerős, 76 cm. széles, 560 kg. súlyú.

Bemutatja és felvilágosítással szolgál:

A Talajművelő Részvénytársaság Budapest, V., Alkotmány-utca 25. sz.

Ára 3600 pengő.

Telefon: T. 291—94.

KÖZGAZDASÁG

Szőlősgazdák és gyümölcsfatermelők márciusi teendője

A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki a gyümölcsfák tavasszal kezeléséről, mely a következőkben szól:

1. Minden gyümölcsfát a cserepes kéregtől és mohától meg kell tisztítani. Az elszáradt ágakat, leveleket, virágokat, elszáradt termést le kell vágni és a lekapart kéregrészeket mohával együtt el kell égetni, vagy mélyen elásni.

2. Az összes gyümölcsfákat meg kell permetezni 10—15 százalékos gyümölcsfakarbolineummal (Dendrin vagy Enda) és a vértetves sebhelyek ki kell simára vágni, azután gyümölcsfakátránnyal (Almola vagy felforrott és kihűlt közönséges kátránnyal) be kell kenni. Az összes gyümölcsfákat tavasszal legalább kétszer meg kell permetezni réz-kén és arzéntartalmu permetlével. Az első permetezés rügyfakadáskor történjék 2 százalékos rézgálic, 2 százalékos Sulfarol és 18 deka schweinfurti, illetve urániazölddel, vagy pedig 30 deka Arzollával olyképp, hogy 1 hl. vízben a fenti mennyiségek megfelelő mennyiségű oltott mésszel együtt-

tesen feloldandók és ezen oldattal történik a permetezés. A másik permetezés ugyanígy készített gyengébb oldattal végzendő közvetlenül a virágzás után és pedig fél százalékos rézgálic, fél százalékos Sulfarol és 18 deka schweinfurti, illetve urániazölddel vagy 30 deka Arzollával készített oldattal. A permetező megtöltése előtti az oldat mindenkor jól felkavarandó. Átlagosan 10 közepes nagyságú gyümölcsfára 5 kg gyümölcsfakarbolineum (Enda vagy Dendrin), 3 kg rézgálic, 1 és fél kg Sulfarol és háromnegyed kg schweinfurti, illetve urániazöld vagy pedig 1 és negyed kg. Arzolla szükséges az összes permetezések elvégzéséhez. A vértetves gyümölcsfáknak ezenkívül kell még 1 kg gyümölcsfakátrány (Almola) vagy felforrt és kihűlt közönséges kátrány.

Aki ezen elrendelt munkákat nem végzi el lelkiismeretesen a megállapított határidőre, annak terhére a községi előjáróság a felsorolt munkákat el fogja végeztetni és elene kihágási eljárás az 1894. évi XII. t.-c. 95. §-a alapján meg fog indíttatni.

nek kell kiállítani az utazási igazolványt. Magánosok által kiállított bizonyítvány a kedvezmény igénybevételére nem érvényes.

Megindul a tojáskivitel. Ha a következő hetekben enyhébbre fordul az időjárás, a tojástermelésünk egyre fokozódik, ami a belföldi piacon olcsóbbodást fog jelenteni. De természetesen leginkább a külföldi értékesítésnek is kezdetét jelenti. Már is viszünk Bécsbe kisebb mennyiségeket, de nagyobb arányokban csak március elején kezdődik a tojáskivitel, amikor előreláthatólag Csehország, Németország, Svájc és Anglia is a magyar tojás vásárlói sorába lépnek, bár ezeken a messzebeli piacokon egyelőre nem kedvezők az értékesítési viszonyok és erős versenytársakkal kell megküzdenünk.

Tenyészállatvásár Nyíregyházán. Március hó 11-én Nyíregyházán a Szabolcs-Szatmár Megyei Gazdasági Egyesület nagyszabású tenyészállatvásárt rendez. A vásárra felhajtandó állatokat előzetesen be kell jelenteni az egyesülethez. A vasuton való szállítást kedvezményes fuvardíjjal számolják. Az állatok elhelyezéséről a vásár rendezősege gondoskodott.

Piaci árak

Gabona- és terménytőzsde. Arak készpénzben 100 kg.-kint budapesti paritásban: Készárúüzlet buza, 77 kg-os tiszavidéki 31.55—31.80, felsőtiszavidéki 31.45—31.70, fejezmegyei 31.40—31.65, egyéb dunántúli 31.40—31.65, pestmegyei 31.40—31.65, buza, 79 kg-os, bácskai 31.40—31.65, tiszavidéki 32.25—32.40, felsőtiszavidéki 32.15—32.30, fejezmegyei 32.05—32.15, egyéb dunántúli 32.05—32.15, pestmegyei 32.05—32.15, bácskai 32.05—32.15, rozs, pestvidéki 29.60—29.75, rozs, más származású 29.50—29.65, takarmányárpa I. r. 28.50—29.—, takarmányárpa II. r. 27.75—28.25, sörárpa, felsőmagyarországi 34.—35.—, sörárpa egyéb 31.—32.—, zab I. r. 28.20—28.50, zab, közepminőségű 27.95—28.15, magyar tengeri, tiszántúli állomásokról 25.35—25.30, tengeri, egyéb, állomásokról 25.—25.25, köles 22.50—23.50, káposztarepce 52.—54.— P. Határidőüzlet, záróárfolyam: buza márciusra 31.50—31.52, buza májusra 32.50—32.52, buza októberre 30.28—30.30, rozs márciusra 30.04—30.06, rozs májusra 30.32—30.34, rozs októberre 25.36—25.38, tengeri májusra 26.88—26.90, tengeri júliusra 27.18—27.20 P.

Budapesti vágómarhavásár. Felhajtott: Bika I. r. 10, II. r. 32, III. r. 6, ökör I. r. 27, II. r. 236, III. r. 72, tehén I. r. 10, II. r. 180, III. r. 39, bivaly III. r. 5, összesen: 617 darab. A vásár irányzata élénk volt, az árak változatlanok. Eladatlanul visszamaradt 41 drb. Argyuzás elősúlyban kg.-kint: Bika, magyar I. r. —98, II. r. —76—92, bika, tarka I. r. —92—104.16, II. r. —82—90, III. r. —68—80, ökör, magyar, I. r. 1.03—1.16, II. r. —80—1.00, III. r. —52—76, ökör, tarka, I. r. —94—1.16—1.32, II. r. —80—92, III. r. —54—78, tehén, magyar, I. r. 1.00—1.08, II. r. —84—98, tehén, tarka, I. r. —88—1.04—1.14, II. r. —70—86, III. r. —52—68, bivaly, magyar —38—48, növendék (éves) —68—1.03, kicsontozni való —30—50 P.

Budapesti sertésvásár. A csütröttöki ferencvárosi nyílt és zárt vásárra a felhajtás 3236 darab volt, ebből tartott irányzat mellett 469 darab maradt eladatlanul vissza. A következő árakat jegyeztük: Prima urasági 1.60—1.64, prima szedett 1.56—1.60, közép 1.46—1.50, könnyű jobb 1.36—1.40, könnyű silány 1.32—1.34, öreg urasági 1.46—1.48, öreg szedett 1.40, angol sonkamalac 1.48—1.64, szalámihus

1.84, zsir 1.92, hus 2.—2.24, szalonna 1.68—1.72. Hasított félsertés 1.88—1.96. A téli beállítani való sovány sertés 1.36—1.44. A pénteki vásárra a felhajtás körülbelül 1000 drb volt. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete bizományi híztlásra sertéseket elfogad és olcsó előleget biztosít.

Tej és tejtermékek. Arak a budapesti piacon pengőben. Teljes tej literje —36—41, habtejszín literje 3.20—3.80, ttejjel literje 1.60—2.—, centrif. vaj kg-ja kicsinyben 4.60—6.40, szedett vaj kg-ja kicsinyben 5.60—4.40, tehéntúró kg-ja —96—1.20, juhtúró kg-ja 3.20—3.60, grói sajt kg-ja kicsinyben 4.80—5.—, trappista sajt kg-ja kicsinyben 3.20—4.—, emmentáli sajt kg-ja kicsinyben 4.80—6.—.

Baromfi és tojás. Arak a budapesti piacon kicsinyben pengőben: Csirke drbja 1.60—4.—, tyúk drbja 3.—6.50, hizott ruca kg-ja 2.60—3.40, hizott lud kg-ja 2.60—3.30, hizott pulyka kg-ja 2.40—3.—, sovány pulyka kg-ja 2.20—2.50, libamáj kg-ja 5.—15.—, ludzsir kg-ja 2.80—3.50, tojás drbja —12—14.

Budapesti takarmányvásár. Arak: réti széna, I. r. 6 9.50—11.—, réti széna, II. r. 6 7.—9.30, réti széna, III. r. csomagolásra 5.50—6.—, muharszéna 13.—14.—, takarmányrépa 2.60—3.50, alomszalma 4.—5.—, zsupszalma 6.50—7.— P métermázsánként.

KÖZGAZDASÁGI HIREK

Kedvezményes jegy a földmunkásoknak. Mayer János földművelésügyi miniszter rendeletet intézett valamennyi vármegye alispánjához és a törvényhatósági joggal felruházott városok polgármestereihez, amelyben közli, hogy a kereskedelemügyi miniszter a földmunkások (kubikosok) részére engedélyezett vasúti kedvezmény igénybevételének módjait az alábbiak szerint megváltoztatta: 1. A kedvezményt az elvállalt munka megkezdése és befejezése alkalmából történő utazásoknál csak azok a földmunkások vehetik igénybe, akik a jegyváltást, illetve a jegyvizsgálat alkalmával az előírt munkásigazolványt felmutatják. 2. Munkaszünetelés esetén történő utazásoknál a munkásigazolvány felmutatása nem szükséges, ily esetekben igazolásként elegendő a munkáltató közintézmény, vagy pedig a Földmunkás Vállalkozó Szövetkezet bizonyítványának felmutatása. 3. A munkaadó által kiállított bizonyítványokban a munkaszünetelés alkalmával történő utazásoknál az utazó munkásokat névszerint fel kell sorolni. 4. Abban az esetben, ha a Földmunkás Szövetkezet magánosoknak végző földmunkát, szintén a szövetkezet-

Reuma kösvény, csuz

Ischias, szagatás, szurás ellen legjobban bevált a Krieger-féle

REPARATOR

Ara 1 pengő 60 fillér minden patikában. Ismerető füzetet bárkinek szívesen küldök teljesen ingyen a forrárt.

Krieger Gyógyszerár, Budapest, VIII/ Calvin-ter, Baross-utca sarok

SZLEZÁK LÁSZLÓ

harang-ércöntőde, harangfelszerelés és haranglábgár Budapest, VI., Frangepán ucca 77. (Saját házában.)

Az 1900. évi párisi világ-, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton a m. kir. kormány díszoklevelével és az 1927. évi budapesti, székesfehérvári és szentesi kiállításokon a nagy aranyéremmel kitüntetve. Művészi és szép kivitelű és hangban úgy egyenként, mint összhangban tökéletes harangokat készít a legfinomabb harangérből bármilyen nagyságban és meghatározott hanggal. Régi fűszerelésű harangokat átönti vagy átszereli. Harangokhoz elsőrendű vaskoronákat és álló vagy fekvő vasállványt készít.

Költségvetéssel díjmentesen szolgál! Számos egyházi elismerő levél! Előnyös fizetési feltételek!

TELEFON: Lipót 913-53.

Harmonikák, hegedűk, citerák, beszélőgépek, cimbalmok, tovább az összes rézfúvóhangszerek, egész zenekarok felszerelése legolcsóbban itt a gyárban kaphatók.

Árjegyzéket ingyen küld.

Romlott hangszereket művésziessé javít.

Legjobb húrok.

Iskolai, dalárdai, egyházi harmoniumok részleteire is,

Mogyoróssy Gyula

kir. szabadalmazott hangszergyára Budapest, VIII., Rákóczi-ut 17.

SPORT

Futbal

Ragyogó tavaszt ígérő napsugár fogadta vasárnap a magyar futball rajongóit, akik mindenféle szép számban lepték el a játéktereket. Csapatunk is nagy kedvvel és ambícióval rugták a labdát vasárnap és mégis meg kell állapítanunk, hogy nagyon erősen meglátszik még, hogy a futballévnak csak az elején vagyunk. Vezetőcsapatunk ugyan megint hatalmas fölénytel nyerték meg mérkőzéseiket, ez azonban, sajnos, nem az ő nagy tudásukat mutatta, hanem ellenfeleik készületlenségét. Ez a szezonkezdeti gyengeség azonban nem ijeszti meg a futball ismerőjét, mert hiszen senki sem várja azt, hogy már a futballévad kapunyitása táján is abban a kondícióban legyenek csapatunk, amelyben ez a tavasz folyamán minden valószínűség szerint lenni fognak. A részletes eredmények a következők:

FERENCVÁROS—BUDAI 33-as 8:1 (3:1). A mérkőzés a Ferencváros hatalmas arányú győzelmét hozta, aminek fő oka az, hogy a 33-asok nem voltak méltó ellenfelei a bajnokcsapatnak. Az első félidőben még megfeszített erővel igyekeztek a Budaiak a támadó Ferencvárost kapujuktól távol tartani, a szünet után azonban, összeroppant csapat benyomását keltették, amely támadásra nem is gondolva, próbált egy nála jóval erősebb ellenfél ellen védekezni. A bajnokcsapatban kitűnt Bukovinak, a legjobb magyar középfedezetnek és Kohutnak, a Ferencváros híres szélsőjének nagyszerű játéka. Kohut maga 4 gólt lőtt.

UJPEST—BASTYA 4:0 (3:0). Az újpesti mérkőzésről is elismételhetjük a fentieket. Újpest védelme, amely ennek a csapatnak mindig a legnagyobb erőssége volt, nagyon gyenge és megbízhatatlan játékot produkált, azonban a szegediek csatársorának még ez a védelem is tulerős volt. A gólokat különben P. Szabó és Spitz lőtték.

HUNGARIA—VASAS 6:0 (2:0). Vezetőcsapatunk közül egyedül a Hungaria produkált elfogadható játékot, sőt csatársora igazán ellenállhatatlanul játszott. A Hungaria hívei között nagy örömet szerzett a csapat játéka, mert bizony az őszi fordulóban a nagynevű Hungaria nem sok örömet okozott híveinek.

III. ker.—**NEMZETI 3:2 (3:1).** A győztes csapat már az első félidőben szép játékaival biztosította be magának a győzelmet, de a második félidőben már sokkal gyengébben játszottak.

ATTILA—BOCSKAY 2:0 (1:0). A két rivális vidéki csapat mérkőzése ez alkalommal a miskolciak javára dőlt el. Az eredményen nem tudott változtatni Bocskay nagy igyekezete, sem pedig Sággy, a Sabáriától szerződöttetett kiváló fedezet, aki még nem illeszkedett be új környezetébe és nagyon idegenül mozgott a debreceni csapatban.

SABARIA—KISPEST 1:0 (0:0). A szombathelyiek csak elkecseregett küzdelem árán bírták legyűrni a Kispesztieket. Pedig a szombathelyi csapat erősen készült erre a küzdelemre, hogy kiköszörülje azt a csorbát, melyet az őszi fordulóban Kispesztől elszenvedett nagy vereségével szerzett. A kispesztiek most is kemény diónak bizonyultak és a szombathelyiek nagyobb tudása, csiszoltabb technikája csak nehezen érvényesült a kemény kispesti játékosok lendületes, kissé talán tulerélyes játékmodora ellen.

A vérboszú hazájában

A „MAGYAR FALU” eredeti regénye. ♦ Írta: MARTON BOLDIZSÁR

37.

A percek multak, az órák elröppentek. Mély ráncok verődtek a sok sima képre és a fekete fűtőkön megcsillant az ezüst.

Eljött az est és fekete lett a tenger, a véros, csillagtalan az ég és az új Mikesek lelke.

Magyarország felől rémek suhantak és egy szomorú asszony szeme könnyezett elő: némelyik az édesanyjára ismert benne, a másik a kedvesére.

Szendrey Árpád Hungáriát látta.

Korunként az égő hajóból még ki-kicsapott egy-egy hatalmas lángnyelv s bevilágította a vastag füstfelhőt: az elégett magyarok lelke volt. Aztán visszamolt a fényes lángkéve.

Újra sötétség lett...

Az ép kis hajó kapitányánál este 9 órakor öt magyar tiszt jelent meg. Szemükben szomorúság és konok elszántság volt egyszerre.

— Kapitány ur, vigyen el bennünket.

Az olasz tiltakozott. Hiszen a kis propeller összeroskad a 900 ember súlya alatt. S aztán bóra van és elszabadult aknák szárai veszélyeztetik a kifutást.

Nem sokáig tiltakozott.

Öt revolver szegeződött mellének, homlokának s viték föl a hajóra.

Aztán óvatosan belopták mind a 900 embert. Magyarok voltak, pártos nép, de itt egyek a szomorúságban, a bujdosásban és a hazavágyásban. Mint a héringek, egymás mellett ülve, valahogy eldőlve.

A liliputi hajó pedig elindult. Még éjszaka volt, sötét, koromfekete éjszaka, de jött a hajnal, világosodott.

A remény nőtt a lélekvacokban.

Három nap, három éjjel mentek a kis hajón. Ételről, fázva, dideregve. Piszkosan háltak, mocsokban utaztak és napról-napra szaporodtak. A háború kedvelt kis állatkái megtisztelték itt is vendégszeretettelükkel a koldus hadfiakat. Tetveknek hívják őket. Éleset sikoltanak a szalonban, ha nevüket hallják. Itt azonban utillárs lett és meghozta a rég elveszett, drága barátot: — a jökdévet. Ha nem is több időre, pár órára.

Zárában hajójukról kisebb forradalmat láttak. Tüntető olaszok és jugoszlávok összeütközését. A harmadik napon pedig: Fiumet.

Vége lenne talán a kálváriának?

Az olaszok nem engedték őket partra. Szendrey járt olasz járótól kísérve pa-

rancsnokságról parancsnokságra s könnyögött vonatért. Az olaszok ígérték is, de nem tudtak adni mindjárt, mert zöld káderek dolgoztak mindenféle. Fontosabb volt azonban az élelem. Az olaszok adtak s aztán a magyar vasutasok. Látni kellett volna, hogy faltak a szegény kiéhezettek! Többen belebetegedtek.

Végre Szendrey odatologatta a vasuti kocsikat a partra a derék vasutasok segítségével.

Ejszaka indult el a vonat. Gyékényesig négyszer próbálták lefegyverezni a fegyverteleneket. Cipőket szedtek össze, derékszíjakat, mindent, amit csak találtak. Szendreytől végtelen bánatára, legénye ügyetlensége következtében, elszedték a kis grecbeni tört s egy kitűnő telefonkészüléket.

Aztán elmúltak, elmaradtak a havas karsztok. Kiérték a zágábi síkra.

Hó volt mindenfelé. A kilencszáz magyar fázott, didergett. A vonat vánszorogott tovább Zágábon át. Nyikorogtak kerekai s minden rongyos állomáson százszor ütődtek össze a Mávtól lopott kocsik.

(Vége következik.)

Budapesti Nemzetközi Vásár

1928 április 28-tól május 7-ig

A magyar ipar felvonulása közel 200 szakmában és külön utépítési-, községfejlesztési-, energiagazdálkodási-, mezőgazdasági- és rádiócsoporthoz

50%-os

utazási kedvezmény!

Részletes felvilágosítás és vásárigazolvány kapható **Budapestben: a Vásár-irodánál, V., Alkotmány-utca 8.**

(A vásárigazolvány ára 3 pengő 20 fill.)

DEUTSCH ZOLTÁN

mezőgazdasági, műszaki cikkek nagykereskedése

Budapest, VI., Nagymező-utca 19.

(Telefon: Teréz 255-77)

(Telefon: Teréz 255-77)

Ford-Fordson

alkatrészekből dusan felszerelt raktárkészlet

Eredeti amerikai „EXTRA HEAVY” traktorolaj-, autó-, motor-, henger- és gépolajok

Az összes gyártmányú fűkaszálok és aratógépkészletek. hozzávaló asztal- és elvátortornyok eredeti „ROBIN HOOD” manillazsineg. JOHN, DEERE, STOCK, OLIVER, MASSEY, HARRIS, FERGUSON, EBERHARDT- és GÜZEKEKEVASAK és egyéb pótrészek.

Traktor-, Stock-eke, gőzekejavítások saját kipróbált szakembereimmel főtenge- és henger-csereszólás

Gőzekektelek, sodronykötelek, az összes fajta szabadalmazott kerítéssodronyfonatok. hegesztőberendezések, ipa. i. és gazdasági szerzőmvek, szerszámok, fűrész-pek, körfűrészek, fűrészlapok, dob-sín, csapágytém, gépszij stb.

Gazdasági-, szeszgyári és malomfelszerelési üzemanyagok, selyemsziszövetek, gummi- és kenderfűzők, gabonamérlegek, gabonaszákak (juta és lenből) vízhallos kazal-, cséplő- és kocsiponyvak, repceponyvak, szegedi kötőárak, valódi gyanja lopókrokok, gáz-, gőz- és visszerelevények.

Sz. Mihály. Köszönjük szíves fáradozását és a küldött címre megküldöttük a lapot. Küldhetne újból néhány szép verset. Isten önnel. Meleg üdvözlét. — L. Sándor, Cserépváralja. Dehogy szüntetjük be a lapot, dehogy szüntetjük. Boldogok vagyunk, hogy megházasodott s reméljük, hogy megtalálja azt a boldogságot, amit a szíve szerint megérdemel. Ezután küldjük igaz, baráti jókívánságainkat, üdvözlét. — H. János, Seregélyes. Köszönjük az új előfizetőt, P. János külön üdvözlét. — Ifj. Gy. László, Körösladány. Isten hozta miközben. Nagy örömmel látjuk, hiszen mindnyájunk munkájára szükség van, hogy jobb jövőt tudjunk biztosítani és kivívni. Csak szervezkedjünk. Mint ön, sok embert világosított fel arról, hol, melyik táborban a helye; üdvözlét kedves családjának is. — A. István, Páhi. A naptárt feladtuk címére. Hisszük, hogy meg is kapja. G. és H. képviselő urak leveleit küldje a pártba: Nemzeti függetlenségi párt, Budapest, Irány-utca 21. sz. Előfizetése február végén lejár, üdvözlét. — V. István, Szakály. A naptárt újból postára adtuk, reméljük, hogy most már meg is kapta, üdvözlét. — M. István, Hort. A címszalagot helyesbítettük, a figyelemztetést köszönjük; üdvözlét. — H. Sándor, Gelse. Sajnáljuk, hogy bosszankodnia kell, de mi nem vagyunk az okai. Címszalagja rendszeren van és rajta leszünk, hogy pontosan kapja a lapot, üdvözlét. — F. L. n. uska, Cegléd. Köszönjük. Ha lehet, fel is használjuk, üdvözlét. — F. Lajos, Mezőkeresztes. Címét helyesbítettük. Reméljük, most már nem lesz panasza, üdvözlét. — Ifj. S., Polány. A vízvezető árkokat mindenki köteles kitisztítani és kiadni s így nem igen térhet maga sem ki a kötelezettség alól. Ebben már meg kell nyugodnia. Meleg üdvözléttel. — M. József, Fadd. A lapot most már remélhetőleg pontosan fogja kapni. Örülünk, hogy azt megszerette. Minden igyekecsünk, hogy minden hívnket kielégítsünk, üdvözlét. — Ifj. M. János, Vajta. Lapját február hótól rendszeren kellett volna kapnia, mert azt megindítottuk, üdvözléttel. — T. Sándor, Nemeske. Üdvözlöjük a táborban. A lapot megindítottuk. Reméljük, pontosan fogja kapni. — Cs. Bertalan, Bakópuszta. Előfizetése bizony már december hó végén lejárt s így voltaképpen két hónappal van hátralékban, üdvözlét. — J. István, Bácsbokod. A címzést helyesbítettük. A kettős lap-példány miatt ne aggódjék, mert nem kell kétszer fizetnie, — ha újból két példány meggy, adja oda propaganda-számnak egyik ismerősének. Előfizetése márc. hó végéig rendezve, üdvözlét. — V. Mihály, Melykut. Levelezőlapja értelmében lapunkat megindítottuk, azonban az az illető, akinek ön a pénzt lefizette, nem jelentette be a nevét és a pénzt sem juttatta el a kiadóba. Küldje be a nyugtát, akkor azonnal a tényleges előfizetők táborába sorozzuk.

Töbбекnek. Helyszüke miatt a jövő számunkban válaszolunk.

Felelős szerkesztő:

Zsirkay János

Főszerkesztő: Dr. Farkas Endre Főmunkatárs: Pölöskei János

Felelős kiadó:

Füvessy László

Porosz kőszén, koks, brikett, kovácskő, la. tüzfű és fa-szén vaggontételekben a leg-elsőséggel beszerezhető:

Kőszén és Fekereskedelmi Vállalat

bpesti megbízottjánál:
Vargha József
bányagazgató
Budapest,
Szabadság-tér 2., I. 2.

Asbest
Tömítések
Tauril
Bőrszij
Szirovász
Gyanta
Heveder
Ponyva
Zsák, zsineg
Speciál-
olajok

Auto
Traktor-
üzemhez
Golyós-
csapágyak
Csapágyfém
valódi
angol Hoyt
Permetezők
Részgálic
Raffia

Mérlegek
Vas- és
fémsúlyok
Feszmerők
Armaturák
Szivattyúk
Kutak
Vízvezetési
csövek
Döbsinek
Vízutató üveg stb.

Legkifűnőbbben fedezi összes műszaki szükségletét

Schvarcz József és Tsa

cégénél (Cégtulajdonos: Műszaki Unió rt.)

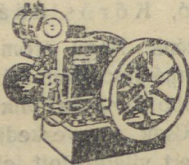
Budapest, Vilmos császár-út 53.

Alapítva: 1884.

FONTOS! Ezen szelvény felmutatója a szigorúan szabott árból még külön kedvezményben részesül.
M. F. 1928.

J. Warchalowsky

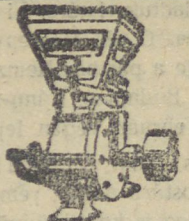
a legregibb
wien
motorgyár
vezérkép-
viselete

benzin,
petroleum
motorok,
cséplő-
készletek

Sirius daráló

független
önélesedő
kövekkel

független
önélesedő
kövekkel

kis helyen, kevés költséggel, csekély erővel a legtöbbet teljesít

Olcsó árak! Kedvező fizetés.

Farkas J. és Társa

Budapest, VI. Vilmos császár-út 61/I

**Takácsok Fonó- és Szövő-
ipari Üzemi Szövetkezete**

Budapest, I., Budaörsi-út 85
Telefonszám: József 386-81.

SEZLON, matracok, székek
garnitúrák, ágybetétek
RÉSZLETRE

Mraka János kárpitosnál

Budapest, VII. Hársfa-u. 3. (Rákóczi-út mellett).

Tüdőcsucshurutosok-

nak ajánlom biztoshatású dietikus gyógymodort.

Bereczkyné, Abauj-Onga.

SZÁVA SÁNDOR

MÉLYFURÁS ÉS VÍZMŰVÁLLALAT, EGÉSZ-
SÉGÜGYI BERENDEZÉSEK GYÁRA
Budapest, I., Budafoki-út 73
Telefon: József 116-07

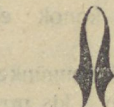
Tervez és készít:
mélyfurású és sülyesztett kutakat,
vízműveket, csatornázást
és egészségügyi berendezéseket.

Költségvetés díjtalan.

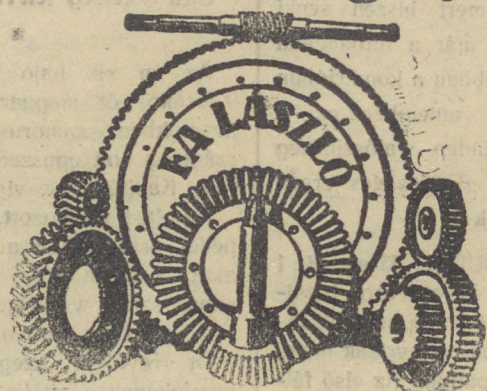
FA LÁSZLÓ gépgyár

Vág-utca 19.

V., Budapest,

TELEFON:
905-95.

TELEFON:
905-95.

Precíziós fogaskerekek, autókalkatrések, mezőgazdasági gépek és motorok gyártása és javítása. Speciális hegesztés. „Avance” alkatrészek raktárról. Bérkezés elektromos hőmérővel felszerelt edzőkályhában, garancia mellett.

Pálinkafőzőüst továbbá mosó-
és tűzhelyüstök

raktárról minden méretben és nagyságban szállíthatók.

Reisz Sándor községi szállító, Budapest, VII., Dob-utca 107.
(Rottenbiller-utca sarok) Telefon: József 432-27.

Tejet vásárol a
Sopron-, Győr- és Vas megyei

Tejgazdaság R. T.

Budapest, I., Fehérvári-út 27
Telefon: J. 128-01. és J. 5-31.

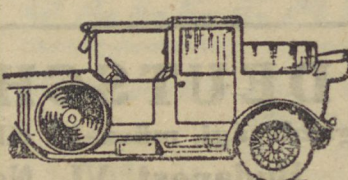
A pénzügyi előírásnak megfelelő

pálinkafőző és finomító (tisztázó) üstök

raktárról, garancia mellett kaphatók, kedvező fizetési feltételek mellett is. **Szeszfőzői szerelvények:** kavarók, csapok stb. Javítás, csere. — Árjajlat és árjegyzék ingyen.
GODRA SÁNDOR és FIA réz- és fémárugyár,
Budapest, IX., Gróf Haller-utca 4. — Telefon: József 378-73.

FIGYELEM!

„VIKTÓRIA” SOFFÖR-ISKOLA

Beiratkozhat bármikor! Nappali és esti tanfolyamok. Tandíj részletekben fizethető. „Kérjen díjtalan tájékoztatót!”

„VIKTÓRIA” autószakiskola

első az országban ezt mindenki tudja, mert legmegbízhatóbb, ahol a tanítványokat családias nem érheti (ezt igazolja 5000 levezetett tanítvány). Iskolánkban ugyanúgy, mint a Technológián tökéletes kiképzést adunk, óva intjük tehát, vigyázzon gombamódra szaporodó lelkiismeretlen zugiskoláktól, mert késő lesz megbánása („olcsó husnak hig a leve”) ne hagyja magát félrevezetni (vidékiek különösen vigyázzanak). — Egyetlen iskola Magyarországon, melynek mérnökei által szerkesztett és ábrákkal ellátott **„Autóvezetők kézikönyve”** kapható minden könyvkereskedésben, mely nélkülözhetetlen kezdőknek, autósoknak. **Ára 8 pengő.**

városi irodája, Budapest, VI., Vörösmarty-u. 53.
Telefón: Teréz 218-90.

NOTTERPECK és KISS
ORTHOPÉDIAI MŰTEREM
ORVOSI MŰSZER ÉS
KÖTÉS-ÜZEM
BUDAPEST.
VIII.
ÜZLET: NEMET-UTCA 26. BÉRKÖCSIS-UTCA 21.
ÜZEM:
Köztudomású, hogy a legjobb, de egyúttal legelőkeltebb filzlábfejes és egyéb művégtagok, fűzők, járógépek és háskötők üzemünkben kerülnek ki.
Meg akar róla győződni? Kérje legújabb képes tájékoztatót! Érdeklődőknek készséggel adunk felvilágosítást levélben is!
Telefon: József 433-79.

Minden hangszer

hegedűt, harmonikát, gramofont, cimbalmot, harmoniumot, zongorát, pianinót

legjobban és
legolcsóbban

Reményi Mihálynál

vásárolhat, Budapest
VI., Király-utca 58-60.

